

Kazimierz MRÓWKA
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

POEMAT PARMENIDESA. FRAGMENTY
B 9-17, B 19

WSTĘP

W artykule zamieszczam fragmenty poematu Parmenidesa, w klasycznym wydaniu Dielsa-Kranza oznaczone B 9-17 oraz B 19. Pomiędzy B 18 uwzględniony przez Dielsa-Kranza, ale zachowany jedynie w wersji łacińskiej. Niniejszy tekst jest uzupełnieniem autorskiego wydania poematu Parmenidesa wraz z obszernym komentarzem, *Parmenides. Ścieżka prawdy. Analiza fragmentów B 1-B 8, w. 1-51*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012. Pełne informacje bibliograficzne, uwzględnione w artykule, zawarłem we wspomnianym wydaniu. To samo dotyczy aparatu krytycznego: obejmuje on głównie wydawców i hermeneutów poematu Parmenidesa uwzględnionych w pracy *Parmenides. Ścieżka prawdy*. W artykule korzystam ze słownika: Henry George Liddell, Robert Scott, *A Greek-English Lexicon. Revised and augmented throughout by Sir Henry Stuart Jones. With the assistance of Roderick McKenzie*, Clarendon Press, Oxford, w wersji internetowej: <http://www.perseus.tufts.edu>. (Skrót LSJ). W drugiej części artykułu zamieszczam słownik LSJ zawierający ważniejsze pojęcia analizowanego poematu. Gwiazdki towarzyszące słowom w przekładzie poematu odsyłają do słownika.

Fragmenty B 1-8, w. 1-52 opisują pojęcie „jest” oraz konieczność odrzucenia drogi „nie jest”. Końcowa część B 8, od w. 52 do w. 60 oraz

pozostałe fragmenty dotyczą „mniemań śmiertelnych”. Ich wykład zapowiedziała bogini w B 1, w. 30-32:

βροτῶν δόξας, ταῖς οὐκ ἔνι πίστις ἀληθής.
ἀλλ' ἐμπῆς καὶ ταῦτα μαθήσεαι, ὡς τὰ δοκοῦντα
χρῆν δοκίμως εἶναι διὰ παντὸς πάντα περῶντα

„mniemania śmiertelnych, w których nie ma wiary prawdziwej. Ale przecież i te poznasz, w jaki sposób rzeczy ukazujące się, musiały pozornie być, nieustannie wszystko przenikając”¹.

FRAGMENTY B 9-17, B 19.

B 9

Simplikios, *In Phys.*, 180, 9-12

αὐτῷρ ἐπειδὴ πάντα φάος καὶ νὺξ ὄνόμασται
καὶ τὰ κατὰ σφετέρας δυνάμεις ἐπὶ τοῖσι τε καὶ τοῖς,
πᾶν πλέον ἐστὶν ὅμοῦ φάεος καὶ νυκτὸς ἀφάντου
ἴσων ἀμφοτέρων, ἐπεὶ οὐδετερῷ μέτα μηδέν.

w. 1. ὄνόμασται F¹ Aldine Diels : ὄνόμασται DEF²

w. 2. τά om. E

„Skoro jednak² wszystkie^{3*} światłem i nocą zostały nazwane⁴,
i te⁵ odpowiednio do ich mocy^{6*} tymi i tamtymi,
to wszystko pełne jest razem światła i nocy bez światła⁷
równo⁸ dwóch, ponieważ żadna z dwóch nie ma udziału w nicości”.

¹Przekład w K. Mrówka, *Parmenides. Ścieżka prawdy. Analiza fragmentów B 1-B 8, w. 1-51*, PWN, Warszawa 2012. Końcową część B 8, wydałem i omówiłem w artykule *Analiza B 8, w. 51-61 Poematu Parmenidesa*, w: „Logos i Ethos”, 2 (31) 2011, Kraków, s. 183-201.

²Wyrażenie αὐτῷρ ἐπειδή, „skoro jednak”, zostało prawdopodobnie dodane do końca większego fragmentu. Być może omawiany fragment nastąpił bezpośrednio po B 8, wszak w B 8, w. 53-59 Parmenides pisze o dwóch formach nazwanych przez śmiertelnych. B 9, co poświadczają już pierwszy wers fragmentu, jest logiczną kontynuacją B 8.

acją wykładu z drugiej części B 8. Simplikios, który jest dla nas źródłem B 9, twierdzi, że omawiany fragment był blisko B 8 (*In Phys.*, 180, 8). Mimo to, część wydawców odchodzi od porządku fragmentów ustalonego przez Dielsa-Kranza i umieszcza B 9 za B 4 (B. Cassin), a więc w pierwszej części poematu, obejmującej wykład ontologii, za B 10 (A.H. Coxon), za B 11 (O'Brien), za B 18 (Mansfeld).

³πᾶς (πᾶσα, πᾶν), w liczbie mnogiej „wszyscy”, „sami tylko”, „wyłącznie tylko”; w liczbie pojedynczej „cały”, „wszystek”, „całkowity”, „każdy”. *Neutrūm pluralis πάντα*, „wszelkie”, „wszystkie”, Z. Abramowiczówna (red.), *Słownik grecko-polski*, t. 1-4, Warszawa 1958-1965, t. 1, s. 375. Dalej używam skrótu ZA. Według L. Tarána, πάντα występuje tu „nie w sensie «każdej rzeczy (each thing)», ale w sensie «całości rzeczy (the totality of things)»”. Co to oznacza? To całość jest pełna światła i nocy, a nie każda rzecz z osobna” L. Tarán, *Parmenides. A Text with Translation, Commentary and Critical Essays*, Princeton 1965, s. 162. W B 9, w. 1 πάντα znaczy więc „wszystko” w sensie „wszystkie rzeczy”, wszystkie rzeczy tworzące jedną całość.

⁴ὄνομασται od ὄνομάζω, „nazywać”, „wymieniać”, „wyszczególniać”. W B 9, w. 1 ὄνομάζω użyte jest w znaczeniu nadawania nazw. J. Bollack kładzie nacisk na związek ὄνομασται z πάντα: „Nie jest powiedziane, że dwie zasady dzielą między sobą panowanie nad rzeczami, ale to, że wybrany do ich nazwania język został zapożyczony od tych dwóch zasad i związanych z nimi mocy [...] To nie wszystkie istniejące rzeczy otrzymały te nazwy, ale że wszystkie nadane nazwy odnoszą się do dwóch terminów”, J. Bollack, *Parménide, de l'étant au monde*, Paris 2006, s. 227.

⁵Chodzi o nazwy, które nadane zostały tym i tamtym rzeczom. Na przykład tłumienie Coxona: „And the names corresponding to their potencies have been given to these things and those”, „I nazwy odpowiadające ich mocy zostały nadane tym rzeczom i tamtym”, A.H. Coxon, *The Fragments of Parmenides*, Las Vegas 2009, s. 88.

⁶δύναμις, „potęga”, „siła”, „moc”, „polityczna potęga”, „wpływ”, „znaczenie”. LSJ: „power”, „might”, „strength”, zob. *Słownik do B 9*.

⁷φῶς, „światło dzienne”, „dzień”, „światło”, „blask” [ZA, t. 3, s. 452]. LSJ: „light”, „daylight”. Conche podkreśla, że φῶς jest „terminem poetyckim”, M. Conche, *Le Poème: Fragments. Texte grec, traduction présentation et commentaire*, Paris 2004, s. 198. νύξ, „noc”, „nocna pora”. Tutaj przeciwstawiona światłu, jako rzeczywistość pozbawiona światła. W parze „dzień i noc” dostrzec można wpływ *Teogonii* Hezjoda, u którego Dzień i Noc powstały z pierwotnego Chaosu. „Choć Parmenides – piszą autorzy *Filozofii przedsokratejskiej* – nie podał żadnego racjonalnego powodu wyboru światła i nocy jako kosmologicznych zasad, zdawał sobie sprawę, że czerpie z *Teogonii*”, S. Kirk, J.E. Raven, M. Schofield, *Filozofia przedsokratejska*, tłum. J. Lang, Warszawa 1999, s. 257. Innym źródłowym, tym razem filozoficznym punktem odniesienia, na co zwraca uwagę Coxon, może być fragment B 67 Heraklita: „Bóg: dzień noc, zima lato, wojna pokój, sytość głód”, Mrówka, *Heraklit. Fragmenty: nowy przekład i komentarz*, Warszawa 2004, s. 200. Przeciwieństwo dnia i nocy, światła i ciemności przenika całe dzieło mędrcza z Efezu. W wymiarze epistemologicznym jego symbolika, ujęta w metaforze snu i jawy, obejmuje parę przeciwnieństw „wiedza-niewiedza”. Sen jest symbolem niewiedzy, a jawa – prawdziwego poznania. Ważny jest tu szczegół-

B 10

Klemens Aleksandryjski, *Strom.* V, 138

εῖση δ' ἀιθερίαν τε φύσιν τά τ' ἐν ἀιθερὶ πάντα
 σήματα καὶ καθαρᾶς εὐαγέος ἡελίοιο
 λαμπάδος ἔργ' ἀιδηλα καὶ ὄππόθεν ἐξεγένοντο
 ἔργα τε κύκλωπος πεύσῃ περίφοιτα σελήνης
 5 καὶ φύσιν, ἐιδήσεις δὲ καὶ οὔρανὸν ν ἀμφὶς ἔχοντα
 ἐνθεν ἔφυ τε καὶ ως μιν ἄγους ἐπέδησεν ἀνάγκη
 πείρατ' ἔχειν ἄστρων.

w. 3. ὄππόθεν Sylburg Diels : ὄπόθεν L

w. 4. περίφοιτα Scaliger Diels : περὶ φοιτα L

w. 6. ἐνθεν [μὲν γὰρ] Scaliger Sylburg Diels : ἐνθεν μὲν γὰρ L

ἔφυ τε Sylburg Diels : ἔφυγε L

nie fragment B 89 dzieła Heraklita: „Dla przebudzonych jeden i wspólny jest świat, zaś z tych, którzy śpią, każdy zwraca się do własnego”, Tamże, s. 249. W Poemacie Parmenidesa nie pojawia się motyw snu i jawy, niemniej jednak para noc-dzień wpisuje się idealnie w epistemologię Eleaty, którą nazwać można „filozofią dróg poznania”. W proemie zawierającym opis ekstatycznej podróży młodzieńca do domu bogini, a dokładnie w B 1, w. 11, pojawiają się ścieżki Dnia i Nocy. Pierwsza jest drogą prawdy, druga zaś drogą mniemania. Pierwsza jest drogą boską, druga ludzką. Pierwsza otwiera na ontologię, druga na kosmologię. Pierwsza nie opuszcza wielości, a ponieważ jednym z fundamentalnych „znaków” bytu rozsiewanych przez boginię na ścieżce Dnia, jest „jedno”, to ontologia jest henologią, druga zaś przyjmuje wielość, której początkiem i paradygmatem jest rozróżnienie dwóch form, światła i ciemności. Bogini Parmenidesa jest prawdą, zaś młodzieniec jest εἰδοτα φῶτα, „wiedzącym mężczyzn” (B 1, w. 3), który zmierza εἰν φάος, „ku światłu” (B 1, w. 10); jest mężczyzn wiedzącym, a zarazem widzącym, właśnie dzięki światłu bijącemu od prawdy; ἀλήθεια (B 1, w. 29, B 8, w. 51).

⁸Coxon: „ὅσων znaczy 'równy w statusie lub mocy' (equal in status or power)”, A.H. Coxon, *The Fragments of Parmenides*, dz. cyt., s. 361.

„Poznasz⁹ naturę eteru* i te w eterze wszystkie
 Znaki¹⁰ i czystej jaśniejącej słońca*
 Pochodni dzieła niewidzialne¹¹* i skąd się zrodziły*.
 Dzieł też wędrujących¹²* nauczysz się księżyca o wielkim okrągłym
 oku¹³*
 i jego natury. Znać również będziesz niebo trzymające dookoła*,
 skąd powstało*, i jak konieczność¹⁴*, która go prowadzi, spętała* go,
 aby granice gwiazd trzymało”.

B 11

Simplikios, *De cael.* 559, 20.

πῶς γαῖα καὶ ἥλιος ἡδὲ σελήνη
 αἰθήρ τε ξυνὸς γάλα τ’ οὐράνιον καὶ ὄλυμπος
 ἔσχατος ἡδὲ ἀστρων ὑερμὸν μένος ὠρμήθησαν
 γίγνεσθαι.

w. 3. ὑερμὸν AF Diels : ὑερμὸν DE

w. 4. γίγνεσθαι DE Diels : γίνεσθαι AF

⁹Bogini dopiero zapowiada młodzieńcowi poznanie, co poświadczają, że fragment B 10 umieszczony był na początku wykładu dotyczącego mniemań. W B 10 zapowiadana jest część kosmologiczna.

¹⁰Conche: „Znaki σήματα są konstelacjami”, M. Conche, *Le Poème: Fragments*, dz. cyt., s. 205. Nie chodzi więc o znaki bytu, które bogini rozsiewa na ścieżce Dnia w B 8.

¹¹LSJ: „ἀἴδελος, making unseen, annihilating, destroying”. Stąd ἔφη ἀΐδηλα mogą być tłumaczone na dwa sposoby: 1. „Dzieła niszczące” (np. Conche). 2. „Dzieła niejowane” (np. Wesoły).

¹²Chodzi o ruchy księżyca. Wesoły tłumaczy: „ruchy błądzące”, ale wolę przekład „dzieła wędrujące”, ponieważ ruchy księżyca są regularne i okresowe (Przekład Conche'a: „dzieła okresowe”), natomiast błądzenie może wskazywać na ruchy przypadkowe i chaotyczne.

¹³LSJ: „Κύκλωψ, ωπος (acc. οπα, v. infr.), ὁ, Cyclops, freq. in pl., oneeyed giant savages, Od.9.106, Hes.Th.139, Th.6.2, etc.: prop. Round-eyed, χ. σελήνη the round-eyed moon, Parm. 10.4”. Chantraine: „który ma wielkie okrągłe oko (qui a un gros oeil rond)”, P. Chantraine, *Dictionnaire Ethymologique. Histoire des mots*, Paris 2009.

W przekładzie idę więc za *Słownikiem Etymologicznym*.

¹⁴Pojęcie „konieczności” pojawia się również w B 8, 16; B 8, 30.

„Jak ziemia, słońce i również księżyc,
zarówno eter wspólny, jak i droga mleczna* i Olimp*
najdalszy*, również gwiazd gorąca^{15*} siła*, rzuciły się*
do narodzin”.

B 12

Simplikios, *In Phys.* 39, 12

αὶ γὰρ στεινότεραι πλῆντο πυρὸς ἀκρήτοι,
αἱ δὲ ἐπὶ ταῖς νυκτός, μετὰ δὲ φλογὸς ἵεται αἴσα:
ἐν δὲ μέσωι τούτων δάίμων ἡ πάντα κυβερνᾷ:
πάντα γὰρ στυθεροῦ τόκου καὶ μίξιος ἄρχει
5 πέμπουσ' ἄρσενι θῆλυ μιγῆν τό τ' ἐναντίον αὗτις
ἄρσεν θηλυτέρωι.

w. 1. πλῆντο Bergk 1842 Diels : πλῆνται Bergk 1864 : παγηντο E^a : πάντο D¹ : πύηντο D²E : ποίηντο Aldine Karsten

ἀκρήτοι Diels : ἀκρήτοις DE^a : ἀπρίτοις EF : ἀκρίτοι Aldine Karsten

w. 4. πάντων W Conche Cassin : πάντα DEF Karsten Diels Diels-Kranz : πάντα Cordero : πάντος Brandis Bergk : πάντη Mullach Tarán Mourelatos : πάντη Coxon : πᾶσιν Stein

ἄρχει DE Diels : ἄρχῃ F Aldine Karsten

w. 5. μιγῆν Bergk Stein Diels : μιγὲν DEF

αὗτις F Diels 1897 Diels-Kranz : αὕθτις DE Diels 1882

„Bo najwęższe^{16*} wypełniły się ogniem czystym¹⁷,
a tamte następne nocą, dalej ognistego płomienia* wzbią się porcja*.
Zaś w ich środku bóg^{18*}, co wszystkim kieruje*.
Wszystkiego bowiem nienawistne* rodzenie* i związek zaczyna,
wysyłając żeńskie, by z męskim się zjednoczyć* i na odwrót,
męskiemu z bardziej żeńskim¹⁹”.

¹⁵ Abramowiczówna: θερμός, „ciepły”, „gorący”, „ognisty”, „namiętny”, ZA, t. 2, s. 455.

¹⁶ Prawdopodobnie najwęższe pierścienie.

¹⁷ Czystość w sensie niezmieszania ognia z niczym innym.

B 13

Platon, *Symp.*, 178 b

Arystoteles, *Metaph.*, A, 4, 984 B 27

Plutarch, *Amat.*, XIII, 756 f

Sextus Empiryk, *Adv. Math.*, IX, 9

Stobajos, *Ecl.*, I, 9, 6 (I, 113, 4 Wachsmuth)

Simplikios, *In Phys.* 39, 18

πρώτιστον μεν Ἐρωτα χεῶν μητίσατο πάντων

„Pierwszego Erosa z bogów wymyślił^{20*} wszystkich”.

¹⁸δούμων pojawia się również w B 1, w. 3.

¹⁹D. Kubok dokonuje udanej próby rekonstrukcji kosmologii Parmenidesa. Odwołuje się przy tym również, poza fragmentami B 9-12 do świadectwa Aetiosa II, 7, 1, które Diels oznaczył A 37 I: „Najbardziej na zewnątrz wysuniętym pierścieniem – pisze Kubok – jest ‘trwałe otoczenie’ (τὸ περιέχον στερεόν) lub ‘najdalszy Olimp’ (ὅλυμπος ἔσχατος), który otacza wszystko na zasadzie muru. Pod nim znajduje się pierścień ognia, czyli ‘eter’ (αὐθήρ), który – jak poucza fragm. B 10 – odróżniony jest od nieba, ponieważ ‘znaki’ (σήματα) świecące znajdują się właśnie w eterze. We fragm. B 11 eter jest określony jako αἰθήρ τε ξυνός (‘wspólny wszystkim eter’), podczas gdy świadectwo Aetiosa precyzuje, że eter zajmuje najwyższą sferę. Zaraz poniżej następują pierścienie zmieszane nieba (B 10), najpierw Słońca, bezpośrednio po czystym ogniu eteru, a potem to, co nazywa Parmenides właściwym niebem: gwiazdy, Droga Mleczna i najniżej z nich – Księżyce. Pozostaje jeszcze jeden obszar, który należałoby zaliczyć do tego, co zmieszane. Jest to – wedle świadectwa Aetiosa – ‘otoczenie ziemi’ (τὰ περγεῖα). Można tu zaliczyć powietrze oraz wilgoć i chmury. Następnie wyróżniony jest pierścień (sfера) nocy, czyli Ziemia, pod którą z kolei znajduje się obszar ognia podziemnego odpowiedzialny za erupcję wulkanów, a w centrum ‘trwały’ (στερεόν) środek”, D. Kubok, *Prawda i mniemania. Studium filozofii Parmenidesa z Elei*, Katowice 2004, s. 275-277.

²⁰Podmiotem jest najprawdopodobniej „dajmon” z B 12, w. 3. Eros byłby więc pierwszym z bogów wymyślonym przez dajmona. U Simplikiosa B 13 następuje zatem po B 12, 1-3, co wskazuje właśnie na boga jako przyczynę powstania Erosa i innych bogów. Jeśli B 13 był rzeczywiście częścią B 12, to nie dajmon jest odpowiedzialny bezpośrednio za łączenie męskiego z żeńskim, lecz właśnie Eros. „Erotyczna” działalność pierwszego wymyślonego przez dajmona boga miałaby wymiar kosmologiczny i kosmogoniczny. Eros Parmenidesa odgrywałby więc rolę podobną do Erosa Hezjoda. Conche w Erosie parmienidejskim dostrzega odbicie Erosa u Homera, to znaczy nie siły demiurgicznej, jak u Hezjoda, lecz pragnienia, pożądania. Jest to jednak zbyt skromne i redukcjonistyczne ujęcie, które nie docenia tego, że Parmenides nazwywa

B 14

Plutarch, *Adv. Colot.*, 15, 1116 a

νυκτιφαὲς περὶ γαῖαν ἀλώμενον ἀλλότριον φῶς.

νυκτιφαὲς Scaliger Diels : νυκτὶ φάος libri

„Nocą świecące^{21*} dookoła ziemi błąkające się obce^{22*} światło”.

B 15

Plutarch, *De fac. lun.*, 16, 929 b, *Quaest. rom.*, 76, 282 b

αἰεὶ παπταίνουσα πρὸς αὐγὰς ἡελίοιο.

αἰεὶ Aldine Scaliger Diels : αἰεὶ libri

„zawsze patrzący^{23*} na promienie słońca”.

B 15 a

Schol. in Bazyli z Cezarei, *Homiliae in Hexaemeron*, XXV (ed. Pasquali)

Erosa pierwszym z bogów, a jego genezę umiejscawia w części wykładu bogini poświęconego kosmogonii.

²¹Oprócz poematu Parmenidesa, słowo pojawia się w grece tylko jeden raz. LSJ: „νυκτιφαής, ἔς, shining by night “φῶς” Parm.14, cf. Orph. H. 54.10”. Niektórzy autorzy (Beaufret, Mourelatos, Cassin, Krokiewicz) podkreślają poetyckie piękno tego fragmentu, wbrew dosyć powszechnej opini o marnej jakości poezji Parmenidesa. Więcej na ten temat zob. Wstęp do K. Mrówka, *Parmenides. Ścieżka prawdy*, dz. cyt.

²²Dookoła ziemi „błaka się”, krąży księżyc. Świeci nie swoim, lecz „obcym” zapożyczonym od słońca światłem.

²³Poetycka metafora, podobnie jak w B 14. W obu fragmentach Parmenides podkreśla, że księżyc świeci obitym blaskiem. Jednocześnie B 15 jest uzupełnieniem B 14 ponieważ w poprzednim fragmencie cytowanym przez Plutarcha, eleata mówi, że księżyc świeci zapożyczonym światłem, ale nie wymienia jeszcze słońca, tylko wskazuje ziemię, wokół której błądzi księżyc. W B 15 Parmenides już wyraźnie potwierdza, że księżyc „wpatruje się” w słońce.

ὑδατόριζον

„zakorzeniona w wodzie”²⁴.

B 16

Arystoteles, *Metaph.*, Γ 5, 1009 b, 22-25

Teofrast, *De sensibus*, 3 (*Dox.*, 499, 18-21)

ῷς γὰρ ἐκάστοτεῖχει κρᾶσιν μελέων πολυπλάγκτων,
τὰς νύος ἀνθρώποισι παρίσταται· τὸ γὰρ αὗτὸ
ἔστιν ὅπερ φρονέει μελέων φύσις ἀνθρώποισιν
καὶ πᾶσιν καὶ παντί· τὸ γὰρ πλέον ἔστι νόημα.

w. 1. ἐκάστοτε’ Arystoteles E¹ J Teofrast PF Coxon Tarán Mourelatos : ἐκάστω Arystoteles A^b Karsten Zeller Mullach Stein : ἐκαστος Arsytoleles Arsytoleles E² Aleksander z Afrodyzji Gallop Zafiropulo Casertano : ἐκαστον (om. κρᾶσιν) Asklepios

κρᾶσιν Arystoteles Teofrast Aleksander z Afrodyzji Coxon : κρᾶσις Estienne Tarán Mourelatos

πολυπλάγκτων Teofrast Diels : πολυκάμπτων Arystoteles Zeller Mullach

w. 2. παρέστηκεν Karsten Diels *Dox.* Coxon Tarán Mourelatos : παρέστηκε Teofrast : παρίσταται Arystoteles Aleksander z Afrodyzji Asklepios Calogero Cordero : παρίσταται Diels 1897

„Jakie bowiem za każdym razem jest zmieszanie^{25*} wiele błędzących członków^{26*},
tak myślenie* uobecnia się w ludziach. Tym samym bowiem
jest to, co myśli* i natura członków ludzkich
w każdym i we wszystkich. Pełnia²⁷ bowiem jest myślą”.

²⁴Chodzi o ziemię. Słowo poprzedzone jest zdaniem: „Parmenides w swych wersach powiedział o ziemi, że jest „zakorzeniona w wodzie (ὑδατόριζον)”.

²⁵Parmenides ma na myśli stosunek zmieszania form światła i ciemności. Od ich proporcji w organie zmysłowym zależy jakość poznania zmysłowego. Im więcej światła, tym lepsze poznanie. Warto podkreślić, że poznanie pewne, które bogini opisuje w pierwszej części poematu dotyczy jedynie świata. Ścieżka Dnia nie przeplata się tam ze ścieżką Nocy. Zob. również przypis poniżej.

B 17

Galen, *in Epid.*, VI, commentarius 2 (Kuhn, *Claudii Galeni Opera Omnia*, XVII, I, 1002; Wenkebach-Pfaff, *Corpus medicorum graecorum*, V, 10, 2, 2, 119)

δεξιτεροῖσιν μὲν κούρους, λαιοῖσι δὲ κούρας

δεξιτεροῖσιν Karsten Diels : δεξιτεροῖσι libri Gallop

δὲ Scaliger Karsten Diels : δ' αὖ libri

²⁶Coxon μελέων tłumaczy jako „ciało (body)”, A.H. Coxon, *Fragments of Parmenides*, dz. cyt., s. 90. Za nim Conche „le corps”, M. Conche, *Le Poème: Fragments*, dz. cyt., s. 245. Jednakże fragment w całości dotyczy tematyki teorii poznania, co potwierdza kontekst, w którym B 16 cytowany jest przez Arystotelesa. W *Metafizyce* czytamy: „[...] filozofowie ci identyfikują myśl (φρόνεσιν) z wrażeniem zmysłowym, które według nich jest prosta zmiana fizyczną (ἀλλοίωσις), i że to, co się jawi nam zmysłom, musi być prawdziwe. Z tej przeto racji zarówno Empedokles, jak i Demokryt, i, że się tak wyrażę, wszyscy inni filozofowie padli ofiarą tego rodzaju poglądów. Empedokles twierdzi, że zmieniać stan fizyczny (εἶναι) znaczy zmieniać myśl: ‘Bo mądrość ludzi wzrasta podług tego, co w zmysłach zaszło’. A gdzie indziej mówi, że: ‘w miarę jak się zmienia ich natura, ulegają zmianie ich myśli’. Również i Parmenides wyraża się w ten sam sposób.’”, Arystoteles, *Metafizyka*, G 5, 1009 b, tłum. K. Leśniak, w: *Dzieła wszystkie*, t. 2, Warszawa 1990. W tym miejscu Arystoteles cytuje omawiany fragment. W B 16 „członki” oznaczają raczej „organy zmysłowe”, zob. Diels H., *Parmenides Lehrgedicht*, Berlin 1897, s. 112. Za nim np. K. Popper, *Droga do wiedzy. Domysły i refutacje*, tłum. S. Amsterdamski, Warszawa 1999, s. 684 nn., a za nim z kolei D. Kubok (za którym cytuje Popera): „Myślenie na nich oparte [na ‘członkach’, resp. ‘organach zmysłowych’ – K.M.], odpowiada zejściu z właściwej drogi, drogi prawdy, i prowadzić musi do błędzenia”, *Prawda i mniemanie*, dz. cyt., s. 250.

²⁷Zdecydowana większość wydawców i komentatorów tłumaczy τὸ πλέον: „to, co góruje”, „to, czego jest więcej”, „górujące”, czyli pochodzące od πλεῖων. W tym znaczeniu o jakości myśli świadczy to, która z dwóch form góruje nad inną: jeśli jest to światło, to myśl jest lepsza, jeśli jest to ciemność, wtedy myśl błądzi jeszcze bardziej. Jednakże poznanie zmysłowe, o którym mowa w B 16 jest mieszaniną światła i ciemności. Pełnia oznacza więc połączenie dwóch form. W tym wypadku πλέον pochodzi od πλέως i jak wspomniałem oznacza „pełnię”. Niektórzy autorzy (Bollack, Aubenque) interpretują ostatni wers B 16 w duchu ontologii, utożsamiając byt i myśl. Ta ostatnia staje się „pełnią bytu”. Sądzę jednak, że τὸ πλέον odnosi się do κρᾶσιν, i wyraża ideę zmieszania dwóch form. W takiej interpretacji zachowana zostaje również epistemologiczna jedność fragmentu: Parmenides w całym B 16 mówi o poznaniu zającym.

„Po prawej* chłopcy, po lewej* zaś dziewczynki”²⁸.

B 19

Simplikios, *De cael.*, 558, 8

οὗτω τοι κατὰ δόξαν ἔψυ τάδε καὶ νῦν ἔασι
καὶ μετέπειτ’ ἀπὸ τοῦδε τελευτήσουσι τραφέντα·
τοῦθ δ’ ὄνομα ἀνθρώποι κατέθεντ’ ἐπίσημον ἔκάστωι.

καὶ νῦν Gaisford : καὶ νῦν libri

„Tak oto, popatrz²⁹, według mniemania* zrodziły się te rzeczy i teraz są³⁰,
i dalej odtąd wzrastając* osiągną kres*.
Im nazwy ludzie nadali z odmiennym znakiem³¹* dla każdej”.

²⁸ B 17 rzuca słabe światło na parmenidejską koncepcję tworzenia płodu. Galen w dziele *In Hippocratis libros Epidemiarum* cytuje Parmenidesa na poparcie hipotezy, że chłopcy rozdzą się w części prawej macicy. Podobne stwierdzenie, że samiec pochodzi z prawej części macicy, zaś samica z lewej części znaleźć można w *O rodzeniu się zwierząt* Arystotelesa (763 B 30-764 a 3), który wprawdzie nie podaje imienia Parmenidesa, lecz pisze ogólnie o „Anaksagorasie i innych filozofach przyrody”. Inne świadectwo pochodzi od Aetiosa, który wyjaśnia genezę płci dziecka: „Według Anaksagorasa i Parmenidesa, z jednej strony, sperma z części prawych jest wtryskiwana do części prawych macicy, z drugiej strony, ta pochodząca z lewych do lewych. Przy zmianie kierunku wytrysku, rodzi się płeć żeńska” (Aetios, V, 7, 2, Diels-Kranz 28 A 53). W przypadku, gdy sperma pochodzi z prawego jądra mężczyzny i trafia do prawej części macicy, wtedy rodzi się dziecko płci męskiej. I analogicznie, gdy sperma z lewego jądra wtryskiwana jest do części prawej macicy, wtedy rodzi się dziecko płci żeńskiej. Możliwy jest jednak wtrysk z lewego jądra do prawej części macicy. Wtedy również rodzi się dziewczynka. Ale gdy nasienie wędruje z prawego jądra do lewej części macicy, to rodzi się płeć pośrednia, chłopiec o rysach dziewczęcych. Więcej na ten temat zob. M. Conche, *Le Poème: Fragments*, dz. cyt., s. 258-260.

²⁹ Poemat jest wykładem-monologiem bogini, który adresuje do młodzieńca. Z treści B 19 wynika, że fragment rzeczywiście mógł wieńczyć dzieło Parmenidesa.

³⁰ Chodzi o trwanie rzeczy w czasie, które rozdzą się, rozwijają i wreszcie zostaną unicestwione”. Rzeczy „teraz są”, ale nie są wieczne. Tylko „będące” – którego treść wypełnia pierwszą część poematu – jest w pełni, nie ma początku i końca, jest poza czasem.

SŁOWNIK WAŻNIEJSZYCH POJĘĆ

B 9

πάσις, πᾶσα, πᾶν, Aeol. παῖς, A. “παῖσσα” Sapph.Supp.13.8,21.2, 20a.14, Alc.Supp.12.6, 25.8 ; Cret., Thess., Arc. fem. πάντας GDI4976 (Gortyn) IG9(2),234.2 (iii B.C.) : gen. παντός (Orchom. Arc., iv B. C.): gen. παντός, πάσης, παντός : gen. pl. masc. and neut. πάντων, fem. παντών, Ep. and Ion. παντέων, Ep. also παντών [σα] Od.6.107 : dat. pl. masc. and neut. πᾶσι, Ep. and Delph. “πάντεσσι” II.14.246, IG22.1126.22,44; also Locr. “πάντεσιν” Berl.Sitzb.1927.8 (V.B.C.); Delph. “πάντεσι” SIG452.5 (iii B.C.); “πάντοις” GDI2656 (Delph., ii B.C.), Tab.Defix.Aud. 75.8 : πᾶν as acc. masc. in LXX, π. ἄνδρα, οἰκέτην, οἴκον, 1.Ki.11.8, Ex. 12.44, Je.13.11. [Dor. and Aeol. πάν [α] Hdn.Gr.2.12, Pi.O.2.85, Sapph. Oxy.1787 Fr.3 ii 5.al., and Att. in compds. as ἄπτον, πάμπον, etc. (but in compds. sts. long in Att., AB416).] Coll. Pron. when used of a number, all; when of one only, the whole; of the several persons in a number, every. I. in pl. all, “πάντες τε θεοί πάσαι τε θέσαιναι” II.8.5, etc. ; πάντες ὅστοι.. Od.1.11, etc. ; πάντας ὡς, ἀνπεπιτυχάντη, for ὅστοις ὁν, Pl.R.566d : also with the Art., v.infr. B. 2. strengthd. by Advbs., ἕμα πάντες all together, II.24.253, etc. ; “πάντες ἔμα” 1495 (in Prose commonly ἄπαντες, but not always, v. Hdt.9.23, X.Cyr.1.3.10, etc.): with a collect. noun, “ἕμα πᾶς ὁ δῆμος” D.H.2.14; “πάντες ὁδῷ” II.15.98. “ὅμοιοι πάντες” S.El.715; “πάντα μᾶλα” II.22.115, Od.5.216, etc. ; “πάντες ὄμοιοις” D.20.85, etc. 3. with Sup., πάντες ἄριστοι all the noblest, II.9.3, Od.4.272, etc. 4. consisting or composed wholly of, i.e. nothing but, only, “ρρουρούμενος ὑπὸ πάντων πολεμίων” Pl. R.579b; “ἕκ πατῶν δυνάμεων συνεστῶν” Corp.Herm. 13.2; cf.11.2.

δύναμις [υ]. ἡ, gen. εἰσοι, Ion. ιοῖς, Ion. dat. δυνάμῃ : (δύναμαι): A. power, might, in Hom., esp. of bodily strength, “εἴ μοι δ. γε παρεῖτη” Od. 2.62, cf. Il.8.294; “οἴη ἐμή δ. καὶ χείρες” Od.20.237; “ἡ δ. τῶν νέων” Antiph. 4.3.2, etc.; generally, strength, power, ability to do anything, πάρα δύναμιν beyond one's strength II.13.787; in Prose, “πάρα δ. τολμηταί” Th.1.70, etc.; “ὑπέρ δ.” D.18.193; opp. κατὰ δ. as far as lies in one, Hdt.3.142, etc. (“κατὰ δ.” Hes.Op.336); “εἰς δύναμιν” Cratin. 172, Pl.R. 458e, etc.; “πρός τὴν δ.” Id.Phdr.231a. 2. outward power, influence, authority, A.Pers.174 (anap.), Ag.779 (lyr.); “καταπαύσασθαι τὴν Κύρου δ.” Hdt.1.90; “δυνάμεις προύχοντες” Th.7.21, etc.; ἐν δ. εἶναι, γενέσθαι, X.HG4.4.5, D.13.29. 3. force for war, forces, “δ. ἀνδρῶν” Hdt.5.100, cf. PLMx.240d, Plb.1.41.2, LXX Ge.21.22, OGII39.8 (ii B. C.); μετὰ δυνάμεων ἵκανῶν Wilcken Chr.10 (ii B. C.), etc.; “δ. καὶ πεζὴ καὶ πτυκή καὶ νωτική” X.An.1.3.12; πέντε δυνάμεως πεφρουρημένον, of the five projecting rows of sarissae in the phalanx, Ascl.Tact.5.2,al. 4. a power, quantity, “χρημάτων δ.” Hdt.7.9.α.

5. means, “κατὰ δύναμιν” Arist.EE1243b12; opp. παρὰ δ., 2 Ep.Cor.8.3; “κατὰ δ. τῶν ὑπαρχόντων” BGU1051.17 (Aug.).

B 10.

ἀὐθήρ or the upper air; hence, 1. high in air, on high. 2. ethereal, heavenly, φύσις Parm.10.1.

καθαρός 1. clear of dirt, clean, spotless, unsoiled, Od., Hdt., Eur. 2. clear, open, free, ἐν καθαρῷ, (sc. τόπῳ) in a clear, open space, II.; ἐν καθαρῷ, βιβίων to leave the way clear, Soph.; δὲ καθαρῷ ἥσειν, of a river whose course is clear and open, Hdt.; τὸ ἐμποδὼν ἐγεγόνεις καθαρόν the hindrance was cleared away, id=Hdt.: c. gen., γλώσσα καθαρὴ τῶν σημιῶν clear of the marks, id=Hdt. 3. in moral sense, clear from shame or pollution, pure, καθαρός, θαυμάσιον Od.: esp. clear of guilt or defilement, clean, pure, Theogn., Aesch.; καθαρὸς χειρός Hdt.: so, of persons purified after pollution, ἵξετης προσῆγειθε κ. Aesch.; of things, βωμοί, θύματα, δόμοι, μελάχθρον id=Aesch., Eur.: c. gen. clear of or from a charge, κ. ἐγκλητάτου, θλίψίας, κακῶν, etc., Horace's scelerate plures, Plat., Xen. 4. opp. to θαυμάσιος, clear of admixture, clear, pure, of water, Hdt., Eur.; so, κ. φάσας, φέγγος Pind.; κ. ἀρτος χρυσός Hdt.; ἀργυρίου Theocr.” Z kolei εὐαγήής: 1. free from pollution, guiltless, pure, undefiled, ὅστις καὶ εὐαγής Lex_solonis; of snow, Eur. 2. of actions, holy, righteous, Soph., Dem.; so epic adv. εὐαγέως, Hymn. 3. in act. sense, purificatory, Soph.

ἀδίλοις I. making unseen, annihilating, destroying, II.: adv. λαως, διεσθρως, id=II. II. pass. unseen, obscure, Hes.

ἐκγίνονται, I. Dep.: to be born of a father, c. gen., ‘Ελένη Διὸς ἐκγεγαῖνα II. 2. c. dat. to be born to, Πορθεῖ τρεῖς παιδεῖς ἐκεγένοντο id=II. II. in aor 2 to have gone by, χρόνον ἐκεγενόντος time having gone by, Hdt.: c. gen., ἐκεγένεσθαι τοῦ ζῆν to have departed this life, Xen. III. impers., ἐκγίνεται, like ἔξεστι, it is allowed, it is granted, c. dat. pers. et inf., mostly with a negat., οὐκ ἐκεγένετο τινι ποιεῖν it was not granted him to do, Hdt.: absol., οὐκ ἐκεγένετο it was not in his power, id=Hdt.

Κύκλωψ, ωπος (acc. -οτα, v. infr.), δ. Cyclops, freq. in pl. oneeyed giant savages, Od.9.106, Hes.Th.139, Th.6.2, etc.: prop. Round-eyed, “Κύκλωπες δ̄ ὄνομα” ἡσαν ἐπώνυμον, οὐνεχις πάρα σφέων κυκλοτερής ὀφθαλμὸς ἔεις ἐνέκειτο μετώπῳ” Hes.Th.144: hence as Adj., κ. σελήνη the round-eyed moon, Parm. 10.4.

³¹ ἐπίστημον, „distinguishing mark, device, badge”. Podkreślona więc zostaje odmiennosć rzeczy, oznaczonych odróżniającymi ich nazwami. W B 9, w. 1: „Skoro jednak wszystkie światłem i nocą zostały nazwane”. Samo nadawanie nazw jest czynnością różnicującą, poczawszy od nadania nazw – naczym składania pieczęci na rzeczach – przeciwieństwu światła i nocy. Przeciwne, język ontologii jest mową jednocojącą, mówiącą o jednym jedynym bycie, dla którego nie ma przeciwieństwa, ponieważ niebyt nie istnieje.

ἀμφίς ἀμφί I. as adv. 1. on or at both sides, II.; with both hands at once, id=II. 2. generally, around, round about, id=II. II. apart, asunder, γαῖαν καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχειν to keep heaven and earth asunder, Od.; ἀμφὶς ἀγήνων to snap in twain, II.; ἀμφὶς φράξεσθαι or ἀμφὶς φρονεῖν to think separately, i. e. to be divided, take opposite parts, id=II.

Φύω A. trans., in pres., fut., and aor1 act., to bring forth, produce, put forth leaves, etc., Hom., etc.; so, τρίχας ἔφυσεν made the hair grow, Od.: of a country, φύειν καρπόν τε καὶ ἄνδρας Hdt. 2. of men, to beget, engender, generate, Lat. procreare, Eur., etc.; ὁ φύσας the begetter, father (opp. to ὁ φύεις, the son, v. inf. B. I. 2), Soph.; and of both parents, οἱ φύσαντες Eur.: metaph., ἥδη ἡμέρα φύει σε will bring to light thy birth, Soph.; χρόνος φύει ἀδηλα id=Soph. 3. of persons in regard to themselves, φ. πώγωνα to grow or get a beard, Hdt.; φ. πτερά Ar.: hence the joke in φύειν φράξερας, v. φράτηρ.

Ἀνάγκη ἀγχω, I. force, constraint, necessity, Hom., etc.; ἀνάγκη perforce, of necessity, or in act. sense, forcibly, by force, id=Hom.; so, ὑπὸ ἀνάγκης, ἐξ ἀνάγκης, δι' ἀνάγκης, πρὸς ἀνάγκην, ακτ' ἀνάγκην, attic:—ἀνάγκη ἐστι. c. inf., it is matter of necessity to do a thing, Hom., etc.; c. dat. pers., ἀν. μοι σχεθεῖν Aesch.:—in Trag., πολλὴ γ' ἀνάγκη, πολλὴ στ' ἀνάγκη or πολλὴ μ' ἀνάγκη, with which an inf. must be supplied. 2. actual force, violence, torture, Hdt., etc.; metaph., δολοποίος ἀν., i. e. the stratagem of Nessus, Soph. 3. bodily pain, anguish, distress, ακτ' ἀνάγκην ἔρπειν painfully, id=Soph.; ὑπὸ ἀνάγκης βοῶν id=Soph.". Pojście „konieczności” pojawia się również w B 8, 16; B 8, 30.

ἔπιδενοι. I. to bind or fasten on, τὸν λόφον Ar.; and in Mid., λόφους ἔπιδεσθαι to have crests fastened on, Hdt. II. to bind up, bandage: — Pass., ἔπιδεσμένοις τὰ τραύματα with one's wounds bound up, Xen.; ἔπιδεσμένοι τὴν χειρανέντα Xen.”

B 11

γάλα, τό, gen. γάλακτος (also γάλακτος, dat.) A. “γάλακτι” Call.Hec. 1.4.4. prob. in Pherecr.108.18, (cf. An.Ox.4.338), also τοῦ γάλα indecl., Pl.Com.238; dat. pl. “γάλαξι” PLg.887d. (For γλακτ-, cf. Lat.lac for glact): milk, “ἀμέλγόμενοι γ. λευκόν” II.4.434, cf. Od.4.88, etc; εὐποτοὶ γ., εὐπόταρες γ. A.Pers.61.1, Ch.898; ἐν γάλακτι ὅν, τεθραυματένη, at the breast, E.HF1266, PL.Th.81c; ἐν γάλακτι τρέφεσθαι Id.Lg.I.c. (so metaph., ἐν σπαργάνοις καὶ γάλακτιν εἶναι, of art, Ar.VH 8.8); “οἰδέναι γάλα” X.Cyp.7.4: ἐμπλήσας γάλακτος to fill full of milk, Theoc.24.3: metaph., “οἴνος, Ἀφροδίτης γ.” Ar.Fn.596, 2. δρύνιον γ. [FF08?].δρύνιον γάλα. = δρυνθύαλον, Nic.Fr.71.5, (Dsc.2.144), prov. of rare and dainty things, Ar.V.508, Av.734, Mcn.936; “τὸ λεγόμενον, σπανιώτατον τάρεστιν δρύνιον γ.” Mnesim.9, cf. Ach. Tat.Intr.Arat. 4 (expl. by Anaxag.22 as white of egg, cf. Sch.Luc.Merc.Cond. 13). 3. ἀγάθην γ. a good wet-nurse, Call.Epigr.51; οὐδὲ εἰ γ. λαγός “εἰχον... καὶ τὰς, κατήσθιον” Alex.123. II. milky sap of plants, Thphr.HP6.3.4, etc. III. the milky way, Parm.11, Arist.Mete. 345a12, Arat.476; but “οἱ τοῦ γάλακτος αὔκλος” Euc.Phaen.p.4M., Gem.5.69.

Ολυμπίας, ὁ. Ep. also Οἴλυμπος, metri gr., Mount Olympus (in Thessaly, Hdt.1.56, etc.), conceived to be the seat of the gods, Od. 6.42, but distd. from heaven (οὐρανός), II.15.192 sq., cf. 5.867 sq.

ἔσχατος, η, ον, also ος, ον Arat.625 (prob. fr. ἔξ. ἔξι, perh. *εγῆγκατος (cf. ἔχότις) like ἔγ-κατοι): I. of Space, as always in Hom., farthest, uttermost, extreme, θάλαμος ἔσχατος the hindmost chamber, Od.21.9; “ἔσχατοι ἀλλων” at the end of the lines, II.10.434, cf.8.225; ἔσχατοι ἀνδρῶν, of the Aethiopians, Od.1.23; “οἰσέομεν.ἔσχατοι” II.205; “ἔσχάτη τῶν οἰκείωνον ή̄ Ἰνδική̄” Hdt.3.106, cf. Th.2.96, etc.; “τὸ ἔ. τῆς ἄγροπᾶ” X.HG3.35; “ὑπὸ ἔσχάτην στήλην” S.El.720; :τάξις ἔ. the farthest part of the army, Id.Aj.4: pl. “ἔσχατα γαῖης” Hes.Th.731; “τὰ ἔ. τῶν στρατοπέδων” Th.4.96; “τὸ ἔσχατα χθονός” S.Ft.956; “αἱ ἔσχατα οἰκίαι” Th.8.95: ἔξ ἔσχάτων ἔς ἔσχατα ἀπικέσθαι from end to end, Hdt.7.100, cf. X.Vect.1.6; “πωρός” ἔσχατα λίμνης” Pl.Phid.113b, cf. Th.3.106: in various senses, uppermost, “ἔ. πωρός” S.El.900; lowest, deepest, “ἄπως” Theoc.16.52; “ἄλε” API.13.27 (Phal.); innermost, “σάρκες” S.Tr.1053; last, hindmost, “ἥλιονες δέ” Id.El.734; ἔπισχάτη at the close of a document, PTebl.68.54 (ii B.C.), etc. 2. of Degree, uttermost, highest, “τὸ ἔ. κορυφοφούσα βασιλεύση” Pl.O.1.113; “ἀνορέστη ἔ.” Id.I.4(3).11; “σορία” Lib.Or.59.88; of misfortunes, sufferings, etc., utmost, last, worst, πάνων, κατίσια, κινδύνου, Pl.Phdr.247b, R.361a, Grg.511d; “ὅδινα αἱ ἔ.” Id.Prt.354b; δῆμος ἔ. extreme democracy, Arist.Pol.1296a2.

Θερμός, ή, ὁν (but A. “θερμός ἀτακή” h.Merc.110, Hes.Th.696): (θέρω) hot, “θ. λοιστρός” II.14.6, cf. Od.8.249; “θ. λουτρός” Pl.O.12.19, Pl.Tr.634 (lyr.), Pl.Lg.761c, etc.; “δάκρυος” Od.19.362; of water, ib.388; of glowing light, 9.388; “θ. κακύματα” Hdt.3.104 (Sup.); “ἡν ὅρα πυρὸς ἔτερα ἔτερα” Ar.Eq.382: freq. in Att., of hot meals or drinks, Te-leclld.1.8.32, Pherecr.130.8, etc.; of blood, S.OC622, Aj.1411 (anap.); “οτάτων αἵμαδο” Id.Ph.696; of fever, “θ. νόσοι” Pi.Pt.3.66; θ. δώμα feverish, Th.2.49. II. metaph., hot-headed, hasty, freq. of persons, A.Th.603, Eu.560 (lyr.), Ar.V.918, etc.; “θ. καὶ ἀνδρεῖος” Antiph.2.4.5; of actions, “πολλὰ καὶ θ. μοχθήσταις” S.Tr.1046; “θ. ἔργον” Ar.Pi. 415; “δορῶν τι νεανικόν καὶ θ.” Amphis.33.10; “θ. ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαιν ἔχεις” S.Ant.88; “θ. πόθῳς” AP5.114 (Phld.); “φέρμασκον” Alciphr.1.37 (Comp.); c. inf., “θερμοπέρος ἔπιχειρειν” Antiph.2.1.7: Sup., “θ θερμόταται γυναικεῖς” Ar.Th.735. 2. still warm, fresh, “γύνη” AP9.371; “διπλήματα” Plu.2.798f; θ. κακά, opp. ἔωλα, ib.517f; “γάμοι θ. καὶ θωρακίων” Philost. VA4.25. III. τὸ θ. θ. θερμότης, heat, Hdt.1.142, Pl.Cra. 413c, etc. 2. θ. (sc. θδωρ), θ. hot water, θερμό, λοιστρό, βάπτειν, Ar.Nu.1044, Ec.216; “θερμό, κεκραμένος ο ὄνος” Gal.11.56; also, hot drink, Arr.Epict.1.13.2. 3. θερμόν, τό, grace, favour, “θ. εύρειν ἐν έρήμῳ” LXXle.38(31).2.

μένος, A. might, force, “սήմ” առօրուց մընօօց, ձևիք հե լաշմամա” II.6.265; “մ. չըլեցն” 5.506 (more freq. “ս. հեթեց” 6.502, al.); “մ. հե յսիօ” 6.27. 2. of animals, strength, fierceness, παρθέλιος, լաջոնտօ, 17.20; of horses, spirit, ib.456, 476, etc.; “պատամանան մընէ” II.Th. 393; սու խաճէ հե մընօս, of dogs, X.Cyn.15. 3. of things, force, might, “Եղացօս” II.13.444; “Քելօս” Od.10.160; “Պարօս” II.6.182, Ar.Ach. 665; “Պոտաման” II.12.18, cf. A.Pr.720; “Ճարտան մըրմօն” Ar.Pm.11.3; “Ճաման” Emp.11.3; “Հեմանօս” E.Heracl.428; “Ճալնան Ճանանք մընէ” A. Ag.238 (lyr.); “Ճեղս” Id.Ch.1076 (anap.); “թ առ թօն սոնս մ.” Hp.Acvt. 63, cf. VM9. 4. life, “առ յաթ մ. ընլետ չախօն” II.3.294; “Անթի փսխի թ մ. թ” 5.296; փսծօս մէջան ա. the black life-blood, S.Aj.1412 (anap.).

cf. A.Ag.1067. II. of the soul, spirit, passion, μ. ἀνδρῶν the battlerage of men, Il.2.387; “μ. Ἀρηός” 18.264: less freq. in pl., mostly in phrase “[ένεα πνείοντες]” 2.536, al.; “[ένεος καὶ θυμός]” 5.470, al., h.Cer. 361; “μ. καὶ θάρσος” Il.5.2, Od.1.321; “μ. ἔλλαβε θύμον” Il.23.468; “[μένεος δὲ] ἐμπλήσατο θύμον” 22.312; “[μένεος δὲ] μέγα φρένες ὅμψι μελάναι πιμπλαντο” 1.103; also in Att., “[όγης καὶ μένους ἐμπλήμενος]” Ar.V424; “[οὐτε ζέσειν τὸ τοῦ θύμοο μ.]” Pl.Ti.70b; “[μένους τὴν ψυχὴν πληρούμενην]” Alcid. ap. Arist.Rh.1406a2 (but νοῦς . . πληρωθεὶς μένους filled with spiritual exaltation, Plot.5.5.8); “[θυμός ὁ κρατέων τῷ μένεος]” Theag. ap. Stob.3.1.117; προθυμία καὶ μ. μ. καὶ θάρσος, X.Cyr.3.3.61, HG7.1.31; “[παντὶ μένει σπεύδον]” Hes.Sc.364.

ὅρμάν, Act. I, causal, set in motion, urge, on, cheer, “τινὰ εἰς πόλεμον” Il.6.338, Th.1.127; “τινὰ ποτὶ κλέος” Pi.O.10(11)21; “[τὸ στράτευμα ὡς ἐπὶ τὰς Ἀθῆνας]” Hdt.8.106, cf. S.Aj.174 (lyr.), E.Or.352 (anap.); “[ἡ φύσις ὁρμήσει τινὰ ἐπὶ πλεονεξίαν]” Pl.Lg.875b, cf. Ion.534c; “[ἰτε] ὅρμαντο [σώματα]” Hp.Epid.6.8.7; “[μέριμναν ὁρμήσατο τοῖς ἔργον]” E.Ph.1064 (lyr.); ὡς τὸν εὖ χερος tear from one's arms, Id.Hec.143 (anap.); Pass., ὅρμηθεις θεοῦ ἀρχέτο inspired by the god he began, Od.4.499; “[πρὸς θεῶν ὥρματαν]” S.El.70; “[οὐτὸς ἔρωτος]” Pl.Smp.181d; “[πιπολ. ὁρμηθέντες ὑπὸ πληγῆς σὺν ικάσθλης urged on by... , Od.13.82. 2. with a thing as the object, stir up, “πόλεμον” 18.376; c. acc. et inf., “[τὰς διδόνας τῶν πτερῶν... ὅρματα περοφεροῦν]” Pl.Phrd.255d :Pass., “[ώρματη θηλαστά]” was sped, S.I.196 (lyr.). More freq. intr., start, I. c. inf., “[τρέπες δὲς ὁρμήσῃ διάκενειν ὅρμεσον ἄλλο starts in chase of... , Il.13.64; ὀστάκα δὲς ὁρμήσεις πυλάδων... ἀντίον ἀλέκασθαι whenever he started to rush for the gates, 22.194 ; “[όστακαι δὲς ὁρμήσεις. στῆναι ἐναντίοις]” 21.265; ἔξελαύνειν ὁρμῆσαι τὸν στρατὸν began to lead out... , Hdt.17.6, c.l.150; “[μίκην ὁρμῶντας ἀλλαζάει]” eager to..., S.Ant.133 (lyr.); “[ὅρμα αντιλαμβάνεσθαι τοῦ λόγου]” Pl.R.336b. 2. c. gen., rush headlong at one, “[τράών]” II.4.335: more freq. with Preps., “δὲ ἐπὶ τινας” Hes.Sc.403, Hdt.1.1, etc.; “[πύρωμα Καδμείων ἐπὶ την]” E.Supp.1220; “[εἰς τινας]” X.Cyr.7.1.17; “[καὶ] αὐτοὺς” Id.An.5.7.25 ; also δὲ ὁ. ἐπειδή μάχην hasten to battle, A.Pers. 394: “[εἰς ἄγνων]” E.Ph.259(lyr.); “[εἰς τὸ διώκειν]” X.An.1.8.25; “[ἐπὶ ἀρπαγάς]” Pl.R.391d; “[ἐπὶ τοὺς Ἀθηναῖος]” Th.7.34; ὥρμαστε (Dor.) “[ἐπὶ τὰ βασιλείατα τῶν Σκυθῶν]” SIG709.19 (Chersonesus; ii B. C.); without any sense of hostility, rush, “[τέστος ἀπὸ πέτρας πηρόσασα πυρὸς ἔστο]” E.Supp.1015 (lyr.); “[ἔς παταρὸς δόμους]” Id.Med.1178; set out, “[ἀπὸ τῆς Οἰνόποτος]” Th.2.19; “[ἔς ψυχήν]” Hdt.7.179, etc.; “[εἰς τὸ ἐπέκεντα τῆς γῆς]” Pl.Phd.112b; “[ἐπὶ ἀλλον λόγον]” Antiph. 3.4.5; “[ἐπὶ τὸ σκοπεῖν]” X.Mem.3.7.9; ἐπὶ τραχύφοιναν ὅρμητε has turned to tragedy, Alex.135.14; “[πόρεις διέσεις . . τὴν φύσιν ἐπὶ τὶ μάλιστα]” ὅρμητε, i. e. what your natural bent is, ib.8.; “[ψωπικῶν εἴτε τὴν ὄργην ὁρμῶν]” Phld.7.15; “[πρὸς τὰς πράξεις]” Id.Mus.p.71 K.; “[ἐπὶ φιλοασφιφῶν]” Id.Acad.Ind.p.64 M.; “[πρὸς τὰς ὁργέιας]” Arist.HA.546a15: c. acc. cogn., “[δόν]” X.An.3.1.8; “[στρατείαν]” Id.Cyr.8.6.20. 3. abs., start, begin, “[ώστερος ὥρμηταισιν. ίωμεν]” Pl.Prt.314b, cf. R.425c; αι μάλιστα ὁρμηταισιν [νῆσες] the ships that were hottest in pursuit, Th.8.34.”.

B 12

στενός, narrow, opp. εὐρύς, πλατύς, Hdt.2.8 (Sup.), 4.195, al.: “[ψαλίς]” S.Fr.367; “[δίσιλος]” E.Tr.435; “[έσβολή]” Hdt.7.175 (Comp.); πόρος ib. 176; “[ἡ ἰσσοδος]” Th.7.51; “[οὐτὸς εὐρέσα οὔτε στενὴ διαφυγή]” Pl.Lg.737a; ἐν στενῷ, Ion. στεινός, in a narrow space, A.Pers.413. Hdt.8.60. β'. ποιεῖν τὸν δῆμον εὐρύν καὶ εἰ. Ar.Eq.720; “[ζ. ποδεών]” Hdt.8.31; “[έντερον]” Ar.Nu.161; πόροι, φλέβες, Ti.Locr.101a, Pl.Ti.66a; κεφαλή, πόδες, X.Cyn.5.30.

φωλόξ, ἡ, gen., φωλογός: (φωλέων): A. flame of fire, Od.24.71, etc.; “[δεινή δὲ φωλόξ ὕρτο θεῖσιν καιομένοιο]” Il.8.135; “[ηῆς δὲ [ηῆρος] κατὰ σπάστητα κέχυτο φωλόξ]” 16.123; “[κατὰ πῦρ ἔκάν καὶ φωλόξ ἐμφαράνθη]” 9.212; fully more, “[φωλόξ Ἡφαίστιοι]” Il.17.88, Od.1.1c.; “[πυρός]” Pl.Pt.4.225, E.Ba. Herac.914 (lyr.), Pl.Ti.8.36c, etc. (but also “[φωλογός αιθέριον πῦρ]” Parm.8.56); φωλογός σπέρματον of live charcoal, Pl.O.7.48; ἀνανθύσασιν, θύειν, E.Tr.344, ITI.1331; ἐγείρειν, παρακαλεῖν, X.Smp.2.24, Cyr.7.5.23; “[ἐμβαλεῖν τινα]” E.Alc.4, Rh.120; “[σβέσαι]” Th.2.77; “[φ. ἀπέστουτο]” Hes.Th.859; “[ἀπόρρεουσα]” Pl.Ti.67c; φωλογός ἀποσθεύσιτης ib.58c: later in pl., flames, meteors, Arist.Mete.341b2, Mu.392b3, 400a30, OrphL.178, Nic.Fr.74.48. 2. fire element, “[φωλογός αἰτος]” Parm.12.2; “[φ. ἵλατερο]” Emp.85. 3. of other kinds of flame, φ. κεραυνία, οὐρανία, of lightning, A.Pr.1017, E.Med. 144 (anap.); of the heat of the sun, A.Pr.22, Pers.505, S.Tr.696 flash of a miraculous cloud, Il.18.206; of precious stones, “[ψυχρά φ. Pi.Fr. 123.5; the blade of a sword, LXX.Jd.3.22, Aq., Thd.1 Kl.17.7. 4. in similes and metaphors, φωλογή εἰκελος, ίσος, of fiery warriors, Il.13.330, 39; φ. οἴνου the fiery strength of wine, E.Alc.758; “[φ. πήματος]” S.OT166 (lyr.).

A' ίσα, ἡ, like Μοῖρα, the divinity who dispenses to every one his lot or destiny, “[άσσα οἱ Α' τ. γιγνομένῳ ἐπένησε]” Il.20.127, cf. Od.7.197; “[Α'. φασγανούργος]” A.Ch.648 (lyr.). B. As appellat. 1. decree, dispensation of a god, “[τεικμήσθαι Διός αἰστη]” Il.9.608; “[ὑπέρ διός αἰσταν]” 17.321, cf. 6.487; “[διάμονος αἰτος κακη]” Od.11.61; τεάν κατ αἰσταν thanks to the destiny decreed by thee, Pi.N.3.16; “[θεοῦ αἰτο]” E.Andr. 1203 (lyr.); κατ αἰσταν fitly, duly, Il.10.445, etc.; “[κατ αἰτον οὐδέ τινας οὐδέ περ αἰτον]” Il.6.333, cf. B.9.32; “[εν αἰστο]” A.Supp.545 (lyr.); opp. “[παρ αἰτο]” Pi.P.8.13. 2. one's lot, destiny, οὐ γάρ οἱ τὴν αἰτον . . δόλεστα, ἀλλά ἔτι οἱ μαρτί εἴστι.. Od.5.113; c. inf., “[τὸν αἰτο] ἀπλατος ίσχει” 14.359, cf. 13.306, al.; κακη, αἰστη.. ἐλόμην by ill luck, Il.5.209; “[άσφαλει σὸν αἰστο]” B.12.66; “[τὸν αἰτο] ἀπλατος ίσχει” S.Aj.256 (lyr.), cf. AP.T.624 (Diod.). 3. generally, share in a thing, λητίσος, ἐλπίσος, αἰτ., Od.5.40, 19.84; “[χθονός]” Pi.P.9.56.

δούμαν, ονος, voc. “[δούμαν]” S.OC1480 (lyr.), “[δούμον]” Theoc.2.11, ὡς, ἡ, god, goddess, of individual gods or goddesses, Il.1.222, 3.420, etc.; “[δούμαν, ίσος]” 5.438; ἐμίσγετο δούμαν, of Φιλίη and Νεικος, Emp. 59.1; but more freq. of the Divine power (while θέός denotes a God in person), the Deity, cf. Od.3.27; πρός δούμανα against the Divine power, Il.17.98; σύν δούμανι by its grace, 11.792; κατά δούμανον, almost, = τύχη, by chance, Hdt.1.111; “[τύχη δούμανον]” Pi.O.8.67; άκμαχος δ., i. e. Destiny, B.15.23; in pl., δούμανες θέλωσιν, what the Gods ordain, Id.16.117; “[ταῦτα δὲν τὸ δ. S. OC1443; “[τύχη καὶ δ. Lys. 13.63, cf.Aeschin.3.111; “[κατά δούμανα καὶ συντυχοι]” Ar.V544. 2. the power controlling the destiny of individuals: hence, one's lot or fortune, “[δυνατερός δέ οἱ ἔχεις δ. Od.5.396, cf. 10.64; “[δούμανος αἰτος κακη]” 11.61; δούμανον δώσω I will deal thee fate, i.e. kill thee, Il.8.166; freq. in Trag. of good or ill fortune, “[τὸν δ. εὐρήτο]” A.Pers.601; “[δ. άπινής]” Id.Ag.1342 (lyr.); “[κοινος]” Id.Th.812; “[γεννατος πλήν τοῦ δούμανον]” S.OC76; “[δούμανον σκληρότης]” Antiph. 3.3.4; “[τὸν οἰκακ στρέψει δ. ἔκαστη]” Anaxandr.4.6; perso-

nified as the good or evil genius of a family or person, “ὅ τῷ πλειστηνίδῶν” A.Ag.1569, cf. S.OT1194 (lyr); “ὅ ἔκάστοις δ.” Pl.Ph.107d, cf. PMag.Lond.121.505, Lamb.Myst.9.1; “ὅ δ. ὁ τὴν ἡμετέραν μοῖραν λελογχώσ” Lys.2.78; “ἄπαντι δ. ἀνδρὶ συμπαρίσταται εὐθὺς γενομένῳ μυσταγωγὸς τοῦ βίου” Men.16.2 D.; “δ. ἀλλατοφες” Id.8D.; “ὅ μεγας [τοῦ Καύσσαρος] δ.” Plu.Caes.69; δόσις δ. κακός ibid.; “ὅ βασιλέως δ.” Id.Art.15; “ἡνος ἀνθρώπῳ δ.” Heraclit.119; “Ξενοχράτης φησι τὴν ψυχὴν ἔκάστοις εἰναι δ.” Arist.Top.112a37. II. δάμουνες, οἱ, souls of men of the golden age, acting as tutelary deities, Hes.Op. 122, Thgn.1348, Phoc.15, Emp.115.5, etc.; “θεῶν, δ., ἥρωώνων, τῶν ἐν ‘Αἴδου’” Pl.R.392a; less freq. in sg., “δάμουν δ’ ο’τος ἔστησε τὸ ἑράγκεσθαι ἕκαστον” Hes.Op.314; τὸν τὲ δ. Δαρείον ἄγκαλεισθε, of the deified Darius, A.Pers.620; νῦν δ’ ἔστι μάκαρα δ., of Alcestis, E.Alc.1003 (lyr), cf.IG12(5).305.5 (Paros); later, of departed souls, Luc.Luct.24; δάμουν εὐσεβέστιν, = Dis Manibus, IG14.1683; so θεοί δ., ib.938, also, ghost, Paus.6.6.8. 2. generally, spiritual or semi-divine being inferior to the Gods, Plu.2.415a, al., Sallust.12, Dam.Pr.183, etc.; esp. evil spirit, demon, Ev.Matt.8.31, IAJ.8.2.5; “φαῦλοι δ.” Alex.Aphr.Pr.2.46; δάμουνος ἔστοδος εἰς τὸν ἄνθρωπον, Aret.SDI.4; “πράξις ἔκβαλλουσα δάμουνας” PMag.Par.1227. 3. ἄγαθὸς δ. the Good Genius to whom a toast was drunk after dinner, Ar.v.525, Nicost.Com.20, D.S.4.3, Plu.2.655e, Philonid. ap. Ath.15.675b, Paus.9.39.5, IG12(3).436 (Thera), etc.; of Nero, “ἀ. δ. τῆς οἰκουμένης” OGIG666.3; of the Nile, ἀ. δ. ποταμός ib.672.7 (i.A.D.); of the tutelary genius of individuals (supr. 1), “ἀ. δ. Ποσειδωνίου” SIG1044.9 (Halic.); pl., δάμουνες ἀ., = Lat. Di Manes, SIG1246 (Mylasa); Astrol., ἄγαθός, κακός δ., names of celestial κλῆροι, Paul.Al.N.4, O.1, etc. (Less correctly written Αγαθοδάμων, q.v.).

κυβερνάω, α. steer, “νῆστος κυβερνήστησι” Od.3.283, cf. Pi.O.12.3 (Pass.), Pl.Plt.298e, etc.; abs., act as helmsman, “ἄύτὸς ἔστιτο,” Ar.Eq.544. 2. drive, “κ. ἀρματο” Pl.Thg.123c; “τὸν δρόμουν τῶν Ἰππονῶν” Hdn.7.9.6. 3. metaph., guide, govern, Pl.P.122, Antiph.1.13, Pl.Euthrd.291d, etc.; “τὴν διχῆναρ ὅρθι, γνώμην κυβερνάτε” Herod.2.100. 4. act as pilot, i.e. perform certain rites, in the Ship of Isis, IGRom.1.817 (Callipolis). II. Med., Act., “κυβερνώμενής τῆς ἀναιοίσας” Arist.Pr.964b17; “ὅ κυβερνώμενος μοιστεκῆ” Marcellin.Vit. Thuc.49: Pass., “ζῆ, κυβερνώματα χερᾶ” S.Aj.35; “μᾶς, γνώμη τῆς Κύρου ἔκβερνάτω” X.Cyr.8.8.1; “ἡ ἰατρική.. διὰ τοῦ θεοῦ τούτου κυβερνᾶται” Pl.Simp.187a, cf. R.590d, Antiph.40.8, etc.; cf. κυμερήσαν.

στυγερός, ἀ. ὄν, poet. Adj. hated, abominated, loathed, or hateful, abominable, loathsome, freq. in Ep. and Trag., both of persons and things; “c. Αἴδης” Il.8.368; “Ἐρυνῶς” Od.2.135; δαίμων, πόλεμος, γάμος, πένθος, etc., 5.396, Il.4.240, Od.1.249, Il.22.483, etc.; μοῖρα, μούσα, A.Pers.909 (anap.), Eu.308 (anap.); “γᾶ” S.Ph.1175 (lyr.); “μάτηρ” E.Med.113 (anap.); “τυραννί” Xenop.3.2: c. dat., hateful to one, II. 14.158; λάσθα Πιερίοις c. S.Fr.568 (lyr.). 2. hateful, wretched, “βίος” Id.Tr.1017 (s. v.l., lyr.); c. πάθεια, c. ἔγω, Ar.Ach.1191, 1208 (paratrag.); “πλούτος. θυγάτιοντι -ώτατος” Pi.O.10(11), 90.

τόκος, ὁ, (τίκτω), childbirth, parturition, of women, Il.19.119, h.Cer. 101, IG42(1).121.15.17 (Epid., iv B.C.), Herophil. ap. Sor.2.53; of animals, Il.17.5; “τλὴν σταν ταρη” S.Fr.477; “κοιτεῖσθαι τὸν τ.” Arist. HA542a25, etc.: pl., “τόκοισι τε ἀγρόνοις γυναικῶν” S.OT26, cf. 173 (lyr.), E.Med.1031, etc. b. the time of parturition, “ὁ τ. τῆς γυναικός” Hdt.1.111; period of gestation, “ἔνιούσιος ὁ τ.” Arist. GA777b13. c. ἡ φύσις τοῦ παυδίου τοῦ ἐν τόκῳ in the foetal stage, Hp.Nat.Puer.tit. (as cited in Muli.1.1). offspring, of men or animals, “πάντονταν Ἀργείων ἐρέων γενεήν τε τόκων τε” Il.7.128, cf. 15.141; of an eagle, “ἐλθὼν εξ ὅρεος, δῶν ὁ γενεή τε τόκον τε” Od.15.175; “μῆλων τ.” E. Cyc.162; Οἰδίποτον τ. his son, A.Th.372, cf. 407, etc. (but also, daughter, “θεᾶς γεγωνας καὶ θεοῦ πατρός τ.” E.Andr. [1254]); fry of fish, Arist. HA 543a4; litter of pigs, “παῖδεν τῶν συδῶν ἀπὸ τόκου χοῖρον λαμβάνειν” X. Lac.15.

μίγνυμι, as if Lat. misceo, to mix, mix up, mingle, properly of liquids, οἴνον καὶ θυμῷ Hom.; μ. τι τινι to mix one thing with another, id.Hom., etc. II. generally, to join, bring together. 1. in hostile sense, μιξα χειράς τε μένος τε to join battle hand to hand, II.; “Αρφ μίξουσιν Soph. 2. to bring into connexion with, make acquainted with, ἀνδρας μισγέμεναι κακότητη to bring men to misery, Od.; reversely, πότιμον μιξά τινι to bring death upon him, Pind.

B 13

μητίσματα, (μήτις) Pi.P.92 (s.v.): fut. -ισοματι: aor. ἐμητίσαμην: A. = μητίάω 11, devise, contrive, “μητίσματα ἔχθειαλυγρό” Il.3.416; “τοσσάδης μέρμερος ἐπ’ ἥματι μητίσασθαι” 10.48; “μέγας ἔργον ἐμητίσαντο” Od.12.373; “οἱ θάνατον μητίσματα” Il.15.349; “σχένται ἔργα βραῆς μητίσασθαι” Emp.139; “πρώτιστον” Ἐρωτα θεῶν μητίσασθαι” Parm.13; “φράζεο.. δῶς κεν ἔγω μητίσμων ἀρχαγῆν” A.R.1026: c. dupl. acc., “δῶν ἀν κακὰ μητίσματη” Od.18.27. [i. in fut. and aor., and late Act. μήτι-ον] Orph.A. 1333; i in μητίσματα Pi.l.c.]

B 14

νυκτιφαής, ἔς, shining by night, ‘φῶς’ Parm.14, cf. Orph.H.54.10.

ἀλλότριος, Aeol. ἀλλότρερος EM529.24, α. ον, (ἀλλος) A. of or belonging to another, βίοτος, νηῦς, ἄχειο, Od.1.160, 9.535, Il.20.298; γυνὴ another man's wife, A.Ag.448 (lyr.); ἀλλοτρίοις χαρίσασθαι to be bountiful of what is another's, Od.17.452; γναθύμοιστι γελοιῶν ἀλλοτρίοισιν with faces unlike their own, of a forced, unnatural laugh, ib.20.347; ἀ. ὄμμασιν εἰσέρπον by the help of another's eyes, S.OC.146 (lyr.); οὐκ ἀ. ἀτην not inflicted by other hands, Id.Ant.1259; but ἀ. φόνος murder of a stranger (cf. 11.1), Pl.Euthphr.4b: prov., ἀ. ὄμμαν θέρος reap where one has not sown, Ar.Eq.392, cf. Hes.Th.599; ἀλλοτριωτάτους τοῖς σώμασιν χρῆσθαι deal with one's body as if it belonged to another, Th.1.70; τὸ ἀλλότρια, contr. ταλλότρια, what belongs to others, not one's own, τά. ἀποστέρεται, δειτυνεῖν, X.Ages.4.1, Theopomp. Com.34. II. opp. οἰκεῖος, foreign, strange, 1. of persons, “α. φῶς” stranger, Od.18.219, cf. Ar.Ra.481; almost = enemy, Il.5.214, Od.16.102; οὐδὲ τις ἀλλοτριῶν no stranger, Hdt.3.155; “εἴτε ἀ. εἴτε οἰκεῖος ὁ τεθνεώς” Pl.Euthphr.4b; “ἀ. τῆς πολεως” Lys.28.6; “οὐδεῖς ἔστι μοι ἀ. ἀν ἦ. χρηστός” Men.602; ἀλλοτριώτερος τῶν πατέρων less near than thy children, Dft.3.119; ἀλλοτριώτερος, opp. οἰκεῖοτερος, Arist.EN 1162a3; c. dat., “ἀλλότριον οὐμῖν ὄντες” Isoc. 14.51. b. hostile, unfavourably disposed, c. gen., “ἀ. Πωμάζων” Plb.28.4.4; “-ώτατος μοναρχίας” D.S.16.65; “ἀλλότρια φρονῶν τοῦ βασιλέως” Plb.36.15.7, cf. OGIG19.19 (Rosetta). c. disinclined, “πρὸς τὰς κακοπαθείας” Plb.36.15.2. 2. of things, alien, strange, “τροφή” Pl.R.491d (Comp.), etc.; εἴ τι τρόπερον γέγονεν ἀ. estrangement, Decr.

ap. D.18.185; “ἡ ἄλλη alien country, enemy’s country, Lys.2.6, Isoc.10.50, cf. Hdt.8.73: c. gen., alien from, “ἐπιτηδεύματα δῆμοικοράτιας ἡ.” Lys.31.34; οὐδέποτε ἄλλοι τοῦ τρόπου Decr. ap. D.18.182.

B 15

παπταίνων, aor. ἐπάπτηνα (in Hom. always without augm.): Ep. Verb, A. look about one with a sharp, searching glance, “πάντος παπταίνων, ὡς τὸ αἰστός” II.17.674; “θεινόν π.., αἰεὶ βαλέοντι ἔσικών” Od.11.608, cf. II.13.551, etc.; “πάντος παπταίνοντες, φύοντο ποτιδεγμένω αἰεὶ” Od. 22.380; “πάπταινε καὶ φρόντιζε” A.Pr.1034; “μηχεῖτι πάπταινε πόρθιον” Plt.O.1.114; folld. by a relat. clause, “πάντος παπταίνων, μή τις κρόα χαλκῷ, ἐπαύρῃ” II.13.649, cf. A.Pr.336; πάπτηνεν δὲ ἔκαστος, ὅπῃ φύγοι αἴπου ὅλεθρον looked about [to see] how.., II.16.283; “πάπτηνεν.. εἴ τις ἔτι ἀνδρῶν ζωδὸς ὑποκλητεότου” Od.22.381: with Preps., “Ἄκμη ἐπαπτήνος” II.4.497, 15.574; “μοὶ δόσσες Τρωϊκὸν ἀμὲν πεδίον παπταίνετο” 23.464; “τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ’ ὁμίλου” II.546; “π.. κατὰ στύγος” 17.84; “πάντη π.. πρός πετρόν” Od.12.23; “πάπταινε π.. ποτὶ τοῖχους” 22.24; π.. μεθ’ ὅμηλιας look wistfully after his comrades, Hes.Opp.444; “πρόδες αὔγας” Parm.15; “εἰσί τῆρες π.. πύλης” S.Aj.11; “ἔτις γάμους ἀλλῆς π..” AP.7.700 (Diod.); also in later Prose, “π.. περὶ εὔρεσιν” Onos.3.2; “ἐπὶ θάτερον” Plu.Pomp.71; “πρός τινα” Id.Ant.37. II. c. acc., look round for, look after, “παπταίνων ἥρωας Μαχάσσων” II.4.200; π.. Αἰαντα μέγαν” 17.115; π.. τὸ πόρθον” Plt.P.3.22; “τὰς μαραχάς” Id.I.7.6(4); παπταίνων (Aor. aor. 1 part), ἀρίγνων πεδίλιον having set eyes on..., Id.P.4.95; “εἰρεσίσαν ἀδάντον ἔτι δύμαστι” Hymn.Is.157; τὸν δὲ ἀγρίσιος ὅσσοισι π.. glaring at him, S.Ant.1231”.

B 16

χρᾶσις εως, ἡ (Ion. κρῆσις Hp.Vict.1.32): (κεφαληνυμι): A. mixing, blending of things which form a compound, as wine and water, opp. mechanical mixture (defined as an εἴδος μίξεως in which the constituents are liquids, Arist.Top.122b26, cf. Stoic.2.153; περὶ κράσεως, title of work by Alex.Aphr.: first in A., “τὴν δευτέραν γε κ.. ἕρωσιν νέψω” Fr.55, cf. Staphyli.9, Ath.10.462b (pl); κράσινς ἡπάτων ἀκεσμάτων modes of compounding.., A.Pr.482; “ἡ τὸν ἐναντίον κ..” Pl. Lg.889c; “τὴν τῶν τεινόνων φύσιν ἐξ ὅστοι καὶ σαρκὸς κράσεως.. συνεκεράσσατο” Id.Ti.74d; “ἕκ κράσεως πρός ἀλλήλης” Id.Th.152d; “τὴν ἀέρων ἡπάτων καὶ σύνθετων ἐναντίους εἰναι” Arist. de An.407b31; “χρῶμάτων ἀκριβῆς κ..” Luc.Zeux.2, cf. Arist.Col.792a4. 2. temperature of the air, κράσιν ὑγράτων οὐκέ τέχνων [ἀιθήρ] E.Fr.779.2; τὰς ὠρὰς κ.. χέχειν τοιαύτην ὥστε.. Pl.Phd.111b, cf. Poll.1.678; ἡ κ.. τῶν ὠρέων temperate climate, Hg. Aér.12; δόσσα περὶ κράσεις climates, Arist.Pr.lib.xviii. 3. temperament, of the body or mind, κ.. σώματος ib.871a24, cf. 953a30; διανοίας ib.909a17; κ.. μελαγχολική ib.954b8; pl., “ἄλ τῶν σωμάτων κράσεις” Ti.Locr.103a, cf. Plot.3.1.6; so in Medic., Hp.Nat.Hom.4, etc.; περὶ κράσεων, title of work by Galen. 4. metaph., combination, union, “κ.. καὶ ἀρμονία τούτων ἡ ψυχή” Pl.Phd.366, cf. 59a; “μουσικής καὶ γύμναστικῆς κ..” Id.R.441e, etc. 5. Gramm., crasis, i.e. the combination of the vowels of two syllables into one long vowel or diphthong, e.g. τοῦνομα for τὸ δύνομα, ἀνήρ for ὁ ἀνήρ, τάρα for τοι ἄρα, A.D.Adv.128.2, EM822.56, etc.; also, synaeresis of vowels, e.g. εὖ̄ for ἔν, ib.392.54; but opp. ἔκχλιψις and συνάρθεσις, An.Ox.1.371.

πολύπλακτος, ον. (πλάκω) A. much-wandering, wide-roving, “ληγίστηρσι π..” Od.17.425, cf. 511; of 10, A.Supp.572 (lyr.); π.. ἔτεσος” S.Aj.1.186 (lyr.); “οὐκέ δὲν εἰδεῖς τέτερον.. πολύπλακτοράτερον” E.HF1197 (lyr.). 2. evermoving, ἵκτινοι (prob.l.) Thgn.1257; “[μέλεσα” Parm.16.1. 3. much-erring, “πρωπάτερ” IG14.1424 (Rome).

II. driving far from one's course, “ἀνέμος” II.11.308 (unless in signif. 1.1). In S.Ant.615 (lyr.) π.. ἐλπίς may be either wandering, uncertain hope, or, misleading, deceitful; cf. “πολύπλακής” 11.

νόος, νόοι, ὁ, Att. contr. νοῦς, gen. νοῦ: Hom. uses the contr. form once, in nom., Od.10.240, cf. Hes.Fr.205 (Hdt. never); Trag. use contr. form, exc. in A.Ch.742 (iamb.), S.Ph.1209 (lyr.); Ael. gen. A. “νοῶ” Alc.Supp.9.1; acc. νοῦ Sapph.25.2; νόον Ead.70 (s.v.); heterocl. forms are found in NT and later writers, gen. νοός” Ep.Rom.7.23, LXX 4 Ma.1.35; dat. “νοῖ” 1 Ep.Cor.1.10, [Aristid.] Or.35(9).26; nom. pl. “νόες” Ph.1.86, Plot.6.7.17, Dam.Pr.96; acc. pl. “νόας” Plu. Fr.7.27, Lamb.Myst.1.15, Ammon.Intr.243.3 (v.l.), Dam.Pr.103: At pl. νοῖ, acc. νοῖοι ib.122, dat. νοῖς ibid., is rare in early writers, as Ar.Tr.471, but freq. in later philosophy: 1. mind, as employed in perceiving and thinking, sense, wit, “ὦληρθε Διός πυκαινὸν ν..” II.15.461; “ν.. πολύπλερδέα” Od.13.255; “ν.. ὅρη, καὶ ν.. ἀκούει, ταῦλα καωφά καὶ τυφλό” Epich.249, cf. S.OT371; “νόρω” prudently, Od.6.320; “παρέβε νόνον” senselessly, II.20.133; “οὐν νόρω” wisely, Hdt.8.86, 138; ξύν νό, with play on ξύνω, Heraclit.114 (νόφ codd. Stob., ξύν νό, ἐλαμένω” Pl. R.619b; “οὐδένει ξύν νό” Id.Cri.48c; “μηδενὶ ξύν νό,” Ar.Nu.580; “τοῦ νοῦ χωρίς” S.OT550; “τοῦ ν.. κενός” Id.OC931; νόρω λαβεῖν τι to apprehend it, Hdt.3.5.1; νόρω σχετν., review, remember, Id.9.92.9, Pl.R.490a; “κοινόν.. ν.” Phld.Rh.1.37’S., Arr.Epic.3.6.8; ἀναθός ν.., σπουδαῖος ν.., σπουδαῖος ν.., Σ. Tr.Rh.2.61, 1.252 S. 2. νοῦν ξέχειν in two senses, a. to have sense, be sensible, S.Tr.553, El.1013, 1465, Ar.Ra.535, etc.; “ὅ νοῦς δό” αὐτὸς ν.. ξέχων οὐ τυγχάνει” E.IA1139; so ν.. δλίγον κεκτημένος Ar.Ec.747; “σημαρόν νοῦν κεκτηθύσα” Pl.Lg.887E; impers., “τὸ γάρ περισσά πράσσεται οὐνέ ξένε ν.. οὐδένα” S.Ant.68, cf. Pl.Ti.68b; cf. νουνεχτητως, b. νοῦν οτι τὸν ν.. ξέχειν to have one's mind directed to something, “ἄλλοσ” δύμα, ώθητέρω δὲ ν.. ξέχειν” S.Tr.272, cf. Sapph.Supp.25.2; “τὸν ν.. πρός αὐτὸν οὐκέ τέχων, ξέκεισε δέ” E.Ph.1418; “δεύρου ν.. ξέχειν” Id.Or.1181; “οἶκοι τὸν ν.. ξέχειν” Id.Ion.251; ποῦ τὸν ν.. ξέχεις; Ar.Ec.156; τὸν ν.. ξέχειν πρός τινα οτι (like προστέχειν τὸν ν..) Th.7.19, Pl.Grg.504d; “πρός τινι” Id.Prt.324a, etc.; “περὶ τινος” Id.R.534b; “ἐν πέριδειν” AP.7.206 (Damoch.); conversely, ἐπὶ νοῦν ἐλθεῖν τινι to occur to one, D.H.3.15, Arr.An.7.24.3. 3. mind, more widely, as employed in feeling, deciding, etc., heart, “χοίρε νοῦν” Od.8.78; “κενύθε νόρω” II.1.363; “[χόλος] οἰδάνει νόρων” 9.554; “ἐν στήθεσσιν ἀτάρβητος ν.. έστι” 3.63; ν.. ξέπεδος, δικήγοτος, ἀτηνής, 11.813, Od.10.329, 18.381; ν.. εύμενής, ζγνομπτος, etc., Pi.P.8.18, A.Pr.164 (lyr.), etc.; “πολλάνων ἀνθρώπων νόρων ξύνων” Od.1.3; ἐκ παντὸς νόρου with all his heart and soul, Hdt.8.97; τῶ, νῶ.., κάποτε τῆς γλώσσης in heart as well as tongue, S.OC.936: freq. in phrase κατὰ νόρον according to one's mind, Hdt.1.117, 7.104; “εἰ τάδε ξέχει κατὰ νοῦν κενόν” S.OC1768 (anap.); “πράξεις κατὰ ν.. τὸν ξέμον” Id.Fr.469 (anap.); “κατὰ ν.. πράξας” Ar.Eq.549; “χωρεῖ κατὰ ν..” Id.Pax940, cf. Pl.Euphrth.3e. 4. mind, resolve, purpose, ζγνομπτος, νῶι, i.e. kindly, Hdt.1.60; τι σοι ἐν νόρῳ ἐστι ποιεῖν; what do you intend to do? ib.109; “μην ἐν ν.. ἔγεντο εἰπεῖν” Id.9.46; ἐν ν.. ξέχειν c. fut. inf., to intend.., Id.1.10 (v.l.); c. pres. inf., ib. 27, Pl.R.344d; ποιεῖν τι ἐπὶ νόρον τινο to put into his mind to do.., Hdt.1.27; ἐτὶ νόροι τρέπειν τινι.., Id.3.21; “ταύτη <ό> ν.. ξέφερε” Id.9.120. 5. reason, intellect, “νόοι φρενι” Xenoph.25, cf. Parm.16.2, etc.; “Θεῖος ν..” Democrit.112, cf. Id. ap. Arist. de An.404a28;

opp. δόξα, Pl.Ti.51d, cf. Arist. de An.428a5. b. Mind as the active principle of the Universe, Anaxag. 12, etc.; “Θαλής νοῦν τοῦ κόσμου τὸν θεόν” Placit.1.7.11; “ἡ τοῦ κόσμου γένεσις ἐξ ἀνάγκης καὶ νοῦ συστάσεως” Pl. Ti.48a, cf. Sph.249a, Phlb.30c, Arist.Metaph.1072b20, de An.430a17, Zeno Stoic.1.28, Plot.5.1.4. II. act of mind, thought, “ἡμῖν δὲ τις τούδε νόος καὶ μῆτρις ἀμείνων” Il.15.509; “οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τούδε νοῆσει” 9.104; “οὐ γάρ δὴ τούτον μὲν ἔρθεται σάν νόον αὐτῷ” Od.5.23, 2. purpose, design, “νόον τελεῖ τινι” Il.23.149; “σάρφα οἴσθι” οἶστος ν. ‘Ατρετῶνος” 2.192. III. sense, meaning of a word, etc., “ὅπτος ὁ νόος τοῦ ἥματος” Hdt.7.162, cf. Ar.I.439, Plb.5.83.4, Phld.Rh.10.16; etc.; ὁ νόος τῆς ψυχῆς εἰ, for νόμος in Hdt.1.216; meaning of a work of art, Philostr.VA4.28; “πολὺς ν. ἐν ἀλήγη λέξει συνέτατοι” Plu.2.510; πρὸς τὸν αὐτὸν νοῦν to the same effect, Str.15.3.7; πρὸς νοῦν οὐδὲν λέγοντες to the point, Phld.Mus.p.96K; “οὐδὲν νοῦν ἔχον” senseless, Id.Po.5.29. IV. Pythag. name for μονάς, Theor.Ar.6. (Etym. dub.; the prn. “Πολύνόφα” IG9(1).870 hardly proves νόφος.

φρονέω. Ep. subj. A. “φρονέσθαι” Od.7.75: Ep. impf. “φρονέοντε” Il.17.286, “φρονέσκον” A.R.4.1164: fut. “-ήσω” Ar.Ec.630 (anap.), etc.: aor. “εφρόνησται” Hdt.1.60, A.Eu.115, etc.: pf. “πεφρόνηται” Emp.103.1, Isoc.5.124, D.S.18.66: Pass., Arist.Xen.980a9; imper. φρονείσθω v.l. for φρονεῖτε in Ep.Phil.2.5: to be minded, either of reflection or of purpose: hence, I. have understanding, be wise, prudent rare in Homer., ἔρθεται, μάχεσθαι τε φρονεῖν τε best both in battle and counsel, Il. 6.79; but freq. in Trag. and Att., “[Ζῆνα] τὸν φρονεῖν βροτοῦς ὄδουσαντα” A.Ag.176 (lyr.); “φρονούντας πρὸς φρονούντας ἐννέετες” Id.Supp. 204, cf. 176; “φρονεῖν γάρ οἱ ταχεῖτε οὐκ ἀστρατεῖς” S.Ot617; “φρονεῖν οἴδεν μόνι” Id.Tr.313; λαζ φ. to be over-wise, EIA.924, “φρ. πλέον” Pl.Hr.Mi.371a; “τὸ φρονεῖν” understanding, prudence, S.Ant.1347 (anap.), 1353 (anap.), “ἀράτιτοι τοι φρονεῖν” Antiph.2.1.1, “καὶ φ. καὶ συνπρότατειν” X.Cyr.5.44; “εἰδέναι καὶ φ.” Pl.Alc.1.133c; “τὸ φ. καὶ τὸ νοεῖν” Id.Phbl.11b; “λέγειν τε καὶ φ.” Id.Phdr.266b, cf. Isoc.4.50; “τῷ, φρονεῖν τε καὶ συφρονεῖν” PLlg.712a; τὸ μῆτρα φρονοῦντας of an infant, A.Ch.753; “ἐπειδὴ τάχιστα ἡρχετο φ.” Is.9.20; “ἡ φρονούσα καὶ ἡρκαία” Aeschin.1.139: Com. of fish, “ἰχθύς φρονούντας” full-grown, Ephipp.21.3; “ζῷον λογικὸν καὶ φρονοῦν” Phld.Piet.15: c. acc., φρονήσται τὰ κυριώτατα to be wise in respect of the most important matters, Id.Rh.2.355. 2. with Advbs., εἰς φρονεῖν think rightly, “περὶ τινος” Hdt.2.16; to be sane (cf. inf. IV), E.Ba.851, Ar.Nu.817, Lys.19.41, etc.; “κέρδιστον εἰς φρονούντα μῆτρα φρονεῖν δοκεῖν” A.Pr.387; “οἱ φρονούντες εἰς κρατήσι πανταχοῦ” S.Aj.1252, cf. El.394, E.Or.99, al. (but εἰς φ., also, to be well disposed, v. inf. 11.2); κακῶς, καλῶς φ., Od.18.168, S.Ot600, Ant.557; “ὅρθις φ. πρός τι” A.Pr. 1000; μάρα, πλάγια φ., S.Aj.594, E.IA332 (troch.). 3. think, Heraclit.13, Parm.16.3, Emp.108.2, cf. Arist.de.An.42719; ὡς.., θτι.., S.Ant.49, OC872; “φρόνειν ὡς ὡς ἡξοντα” Id.Tr.289; mean, “ἄλλα φ. καὶ ἄλλα λέγειν” Hdt. 9.54; “ἔτερα μὲν λέγων, ἔτερα δὲ φρονῶν” Din.1.47; “Οὐ μῆλάν τι φρονεῖν” D.18.282, cf. 19.224. 4. feel by experience, know full well, “σοὶ μὲν δοκεῖν ταῦτα ἔσται”, ἔμοι δὲ ἄγαν φρονεῖν” S.Aj.942, cf. OC1741 (lyr.); πειρώμενος δὲ τι φρονεῖσθαι [τὰ ματήκαι] to test the knowledge of the oracles, Hdt.1.46. II. to be fair that.., c. acc. et inf., II.3.98: c. inf., to be minded to do, 9.608, 17.286; without inf., οἱ δὲ ἵντις φρονέοντι [ἴσνεται] were minded to go right on ward, 13.135, cf. 12.124; “ἡπερ δὴ φρονέω” [τελέσαι] 9.310; “φρονῶν ἔπρασσον” of set purpose, S.OC271: In prose, mean, intend, τοῦτο φρονεῖ ἡμῶν ἡ.. ἀγωγὴ this is what your bringing us here means, Th.5.85. 2. freq. with neut. Adj., a. φ. τινί τινοι to have certain thoughts for or towards any one, to be so and so minded towards him, πατέρι φίλα φρονέων kindly minded towards him, Il.4.219, cf. Od.6.31.3, etc.; “κακῶς φρονεύσου.. ἀλλὰ ληγάνισιν” II.22.264; “τὸν ὅλον φρονέων” 16.701; “μαλακά φ. ἐστοιτε” Pi.N.4.95; “πιστά τινι” Id.O.3.17; “φρονούντας ἀριστα αὐτοῖς” Ar.Pi.577 (anap.); with Advbs., εἰς φρονεῖν τιοι (cf. supr. 1.2) Od.7.74, cf. A.Ag.1436, etc.; φρονεῖς εἰς τοῖς ἡγγαλέμνοις you rejoice at them, Id.Ch.774; also “εἰς ὑμᾶς εἰς φ.” And.2.4; “τιστι καλῶς φ.” SIG527.38 (Cret. iii B. C.); “τοισιτα περὶ τινος φ.” Isoc.3.60: to be minded so and so, think or purpose such and such things, “ἄγαρθι φ.” Il.6.162, Od.1.43; φίλα φ. ibl.307; “κακά” 17.596; “τὰ φρονέεις τὰ ἔγω περ” Il.4.361; χρυπτάδια φ. to have secret purposes, 4.28; ἀτάλα φ. to be fairly disposed, 18.567, Hes.Th.989; ποκινά φ. have wise thoughts, be cunningly minded, Od.9.445; ἔγημέτια φ. think only of the passing day, 21.85; “θεοῖσιν ἵσα φ.” Il.5.441; “θυντὰ φ.” S.Fr.590 (anap.), E.Alc.799; “ἀδάνατα” Pl.Ti.900; “οὐ κατ’ ἀνθρώποιν φ.” A.Th.425, S.Aj.777; “ἐπὶ τοῖς εὐτύχιαις ὑπάνθρωποιν” X.Cyr.8.7.3; “μηδὲν ὑπέρ τὴν πήραν φ.” Luc. Tim.57; also “κατιμα φ.” S.El.228 (lyr.); “σώφρονα” Id.Fr.64; “οὐ τὰ σκιστα φ.” Th.2.22; “ἡ πολὺς κείρον φ.” Isoc.8.126; τυραννικά φ. to have tyranny in mind, Ar.V.507 (troch.); ἀρχαΐνεις φ. to have old-fashioned notions, Id.Nu.821; τὰ τοῦ θεοῦ, τὰ τὰς σαρκός φ., Ev.Matt.16.23, Ep.Rom.8.5; also οἱ παρδόλιοις τόσοσι μένος δῖσσοιν Πάνθους υἱες φρονέουσιν the panther’s courage is not so great as is the spirit of the sons of Panthus, Il.17.23, b. esp. freq. in the phrase μέγα φρονεῖν to be high-minded, have high thoughts, to be high-spirited, Il.11.296, 13.156; of lions and boars, 16.758, 11.325, cf. X.Cyr.7.5.62; “φρονεῖν γάρ ὡς γυνὴ μέγα” S.Ot078, cf. Lys.2.48, Isoc.4.132; in Att., freq. in bad sense, to be presumptuous, ἐψι ἐστωτα, ἐστοιτας μέγα φ. Th.6.16, X.HG7.1.27 (also “μεγάλα φ.” Ar.Ach.988; φ. ἐψι ἀγάν, τηλακούστον ἡλίκιον εἰκότα..” D.21.62); with Comp., μεῖζον φ. to have over-high thoughts, X.An.5.6.8 (but simply, pluck up courage, “ἔπι τῷ, γεγενημένῳ” Id.HG3.5.21); “φ. μεῖζον ἡ κατ’ ἀνδρός” S.An.7.76; “μεῖζον τοῦ δίδεοντο” Isoc.7.7, cf. 6.34; rarely in pl., “μεῖζω τῆς δίδεις φ.” E.Herac.933; with Sup., οἱ μέγιστοι φρονούντας” Pl.Phr.257ε; “ἐφ’ ἕπιτυχη” X.Ages.2.5; also “μαλιστα φ. ἐπὶ τινι” D.28.2; “ἐπὶ τοῖς προγόνοις οὐ μείον φ.” X.Eq.Mag.7.3, cf. Ap.24; take pride in, “ἐπὶ παιδεύσει μέγα φρονεύσας” Pl.Pri.342d; “φ. ἐπὶ τῇ, ὅρᾳ θαυμάσιον δῖσσον” Id.Simp.217a also “φ. εἰς ὑμᾶς μέγα” E.Hipp.6; “περὶ τὸ γράψειν λόγουν” Aeschin.2.125; μέγα φ. θτι.. X.Cyr.2.3.13; “μέγα φ. ὡς εἰς ἐρέων” Pl.Smp.198d; μέγα φ. μὴ ὑπεξεῖν haughty in their resolution not to.., X.HG5.4.45; later φ. alone, = μέγα φ., φρονήσται ἐψι ἀγάν, Paus. 1.12.5; “διὰ τὸν πατέρα ἀξιώματι προσέχοντα” Id.4.1.2; opp. σικκρόν φ. to be poor-spirited, S.Aj.1120; “μικρόν φ.” Isoc.4.151; “μικρὸν καὶ ταπεινὸν φ.” D.13.25, etc.; “ἡσσον, ἔλασσον φ. τινος, E.Andr.313, Ph. 1128; “φ. ἔλαττον ἢ πρότερον” Isoc.12.47, etc.; “οὐ σικκρόν φ. ἐς τὰς Ἀθήνας” E.Herac.386; also “μετριώτερον πρὸς ἡμᾶς φ.” X.Cyr.4.3.7. c. of those who agree in opinion, τά τινος φρονεῖν τοις of another’s mind, be on his side or of his party, Hdt.2.162, etc.; “τὰ σὰ φ.” Id.7.102; “εἰ φ. τὰ σά” S.Aj.491; “φ. τὰς Βραστίδον” Ar.Pax640 (troch.), cf. D.18.161; also “τοῖς ἔμοι φρονέουσι thinking like me, Il.15.50, cf. S.Ant.374 (lyr.); τώντο ὄρκατα τώντο φ. to be like-minded, make common cause, Hdt.1.60, 5.3; “ἔμοι φ. ξυνοῦσθαι” Ar.Vx.635 (lyr.); opp. ἀμφις φ. think differently, Il.13.345; ἄλλῃ φ. think another way, H.ap.469. III. comprehend, “γιγνώσκων, φρονεῖν” Ad.16.136, al.: more freq. c. acc., to be well aware of.., τὰ φρονεύσας ἀνὰ θυμόν, ἀ.. 2.116; οὐκ ὅπιδα φρονεύσας ἐνὶ φρεσίν paying no heed to it, 14.82; φ. τὴν ἡμέραν

pay regard to it, Ep.Rom.14.6; consider, ponder, II.2.36, 18.4, al. IV. to be in possession of one's senses, sts. almost = ζῆν, to be sensible, be alive, ἔμετον δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἔλεγοσαν, for ἔτι ζόντα, Il.22.59; “θάνατόν τι δ”, οὐ φρονοῦντι, δειλαίας χάρις ἐπέμπετο” A.Ch.517; “ἐν τῷ φ. γάρ μηδὲν ἥδιστος βίος” S.Aj.554; “μηδὲ ζῆν.. μηδὲ φρονεῖν” Pl.Sph.249a; but also, to be in one's senses or right wits, φρονοῦντα, opp. μεμνόντα, S.Aj.82, cf. 344; “ἔξω ἐλαύνειν τινά τοῦ φρονετού” E.Ba.853; “φρονετες ὁρθά καὶ μαῖνην” Id.Med.1129; “ἔξεστηκάς τοῦ φρονετού” Isoc.5.18; “τὸ φαλάγγια τοῦ φ. ἔξιστησ” X. Mem.1.3.12; “οὐκ ἀν παρειμηνον οἴσι μὴ δοκῶ φρονεῖν” S.OC1666; “Ἔγὼ νῦν φρονῶ τοῦ οὐ φρονεῖν” E.Med.1329; φρονῶν οὐδὲν φρονεῖς though in the wine thou’rt nothing wise, Id.Ba.332 (for εὐ φ. v. sup. 1.2); “ὅρώντων, φρονοῦντων, βλεπόντων ὑμῶν” Aeschin.3.94; ζῶν καὶ φρονῶν alive and in his right mind, freq. in Inscr., IGRom.1.804 (Perithus), etc.; ζῶν καὶ φρενῶν (sic) Jahresh.23 Beibl. 206 (ibid.), Rev.Arch.21 (1925).240 (Callatis); “νοῶν καὶ φρονῶν” Test.Epict.1.2, PPetr.3p.4 (iii B.C.).

B 17

δεξιτερός, ἄ, ὅν, (δεξιός) A. right-hand of two, “δ. κατὰ μαζόν” Il.5.393; “δ. χειρῖ” Od.20.197; “ποδῖ” Pi.P.4.96; δεξιτερά (sc. χειρί), ἡ, the right hand, Il.1.501; Ep. dat. “δεξιτερῆφι” 24.284; rare in Com., Antiph. 174.6.

λαϊός (B), ἄ, ὅν, A. left, λαϊᾶ, μὲν ἵτυν προβάλεσθε (sc. χειρί) Tyrt.15.3; λαϊᾶς χειρός on the left hand, A.Pr.714; “προς λαϊας, χειρί” E.HP159; λαϊσται on the left, Parm.17; “ἔτι λαϊα κεκλιμένουν” Arat.160, cf. Heliod. ap.Stob.4.36.8; οἱ τὸ λ. ἔχοντες (sc. μέρος) D.L.13.199; ἐς λαϊάν ἐσύντων χήρα (Dor.) IG14.1721.3; “τῇ, λαϊᾶ, τοι δεξιού λαβόμενος κέρους” Philost.Jun.Ins.4. (Poet., but not in Hom., who uses ὀστιτερός; also in later Prose, τὰ διδόμενα τῇ, δεξιά, δέχεσθαι τῇ, λαϊᾶ, χειρί Prov. ap.Plb.38.10.9, cf. Jul.Or.2.57d, etc.) (Orig. λαϊφός, cf. Lat.laevus, Slav. лев[укарон]; in Hsch. we have λαϊβα, i.e. λαϊφα, = ἀσπίς, because borne on the left arm; cf. λαϊφα, λαϊτα, λαϊφός).

B 19

τοι, prop. ethical dative of σύ (q. v.), but used as an enclit. Particle. let me tell you, mark you, look you (in Engl. we freq. convey the impression by means of emphasis or tone), implying a real or imagined audience, freq. in Hom. and always in speeches (exc. “δε δή τοι” Il.10.316, Od.20.289), “αἰσχρόν τοι δηρόν τα μένεντα κτλ.” Il.2.298; “ἄλλας ἐφομοκρετεῖται πλέονταν δέ τοι ἔργον ἄμεινον” 12.412 codd.; τοῦτο δέ τοι ἐρέουσαν ἔπος.. ἐπεὶ surely I will go, 1.419; ταύτης τοι γενεῆς .. εὔχομαι εἶναι (recapitulating) 6.211 (so at the close of a narrative, Theoc. 11.80); οὗτος τοι.. ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνὴρ here comes, look you.. Il.10.341 (vulg., “οὗτος τις” Aristarch., etc.); freq. it is hard to dist. from the Ep. dat., as in “ποῦ τοι ἀπειλεῖς οἰχοντας”; 13.219; so in Hes.Opt. 287 (addressed to Perses), 347.719, cf. Emp.17.14 (addressed to Pausanias), Pi.P.2.72 (addressed to Hiero), al.; and so in Trag. dialogue, A.Eu.729, etc.; “σέτοι κικλήσκω” S.OC1578 (lyr.); betw. chorus and actor, Id.Ph.855 (lyr.); etc.; folld. by a plural, Tyrt.10.11 (cf. 13); so “ἀρσενάς τοι τῇδε γῆς οἰκήτορος εὐήρηστε” A.Supp.952; hence, as addressed to an imaginary audience, without personal reference, introducing a general sentiment or maxim, Thgn.153; “τὸ συγγενές τοι δεινόν” A.Pr.39, al.

δόξα, ἡ, (δοκεῖν, δέκειν), expectation, οὐδὲν ἀπὸ δόξης not otherwise than one expects, Il.10.324, Od.11.344; in Prose, “ταράδόξαν ή ὡς κατεδόξεις” Hdt.1.79, etc.; ἐν δόξῃ θεμένον εὐχός hoping for., Pi.O. 10(11), 63; δόξαν παρέχειν τινι μὴ ποιησεσθαι .. to make one expect that .. , X.HG7.5.21; δόξαν παρέχεσθαι τινι ὡς .. , c. part., Pl.Sph. 216d; ἀπὸ τῆς δ. πεσεῖν, = Lat. spe excidere, Hdt.7.203. II. after Hom., notion, opinion, judgement, whether well grounded or not, “βρισκόντων δόξαν” Parm.1.30, cf. 8.51; “ψυχῆς εὐδήλμων δόξη” A.Pers.28 (anap.); “ἢ δόξη τοπάζω” S.Fr.235; “δόξη γοῦν ἐμῆ” Id.Tr.718; κατά γε τὴν ἐμήν. with or without δόξαν, Pl.Grg.472e, Phb.41b; opp. ἐπιστήμη, Id.Th.187b sq., R.506c, Hp.Lex 4. Arist.Metaph.1074b36; “φάσσεις καὶ δ.” Id.EN1143b13; opp. νόησις, PLR.534a; ἀηγηθεὶς δόξη δόξαται capable of true opinion, Id.Th.202b; “δ. ἀληθεῖς” φεύδεις” Id.Phb.36c; “δόξης ὁρθότατας ἀληθεῖα” Arist.EN1142b11; “δ. ἐμποτεν περὶ τινος” Id.Pol.1314b22; καύεις δ. philosophical maxims, title of work by Epicurus, Phld.Ir.p.86 W., etc.; “αἱ κοιναὶ δ.” axioms, Arist.Metaph.996b28. 2. mere opinion, conjecture, δόξη ἐπίστασθαι, γίγεσθαι, imagine, suppose (wrongly), Hdt.8.132, Th.5.105; “δόξης ἀμφικτία” Id.1.32; δόξα joined with φαντασίαι, Pl.Th.161e, cf. Arist.Ph.254a29 (but dist. fr. φαντασίαι, Id.de.An.428a20); κατὰ δόξαν, opp. ακατ’ οὐσίαιν, PlR.534c; ως δο<*> χρωμενοι speaking by guess, Isoc.8.8, cf. 13.8. 3. fancy, vision, “δ. ἀκόντας λαγυράς” Pi.O.6.82; “δ. βιεύοντις φρενός” A.Ag.275; “οὐκ εἰσὶ δόξαι τῶνδε πημάτων” Id.Ch. 1053, cf. 1051; of dream, E.Rh.780; “δ. ἐνυπνίον” Philost.VA1.23: pl., hallucinations, Alex.Trall.1.17.

τελευτάω, fut. A. “ἥσσα” E.Tr.1029, etc.: pf. “τετελεύτηκα” Pl.Men.75e, al.: Pass., fut. Med. τελευτήσομαι always in pass. sense, Il.13.100, Od.8.510, 9.511, E.Hipp.370 (lyr.); aor. “ἔτελευτήθην” Il.15.74: bring to pass, accomplish, “δρφα.. τελευτήσω τάδε ἔργα” Il.8.9; “τ. ὡς μενονάδες” Od.2.275; “ἐπήν τατα τελευτήσης τε καὶ ἔρεσθαι” 1.293, cf. 2.306; γάμον τ. 24.126; fulfil an oath or promise, wish or hope, “τ. ἔτελοδορ” 21.200; “τ. ὅστις ὑπέστης” Il.13.375; “οὐ Ζεὺς ἀνδρεστις νοήματα πάντα τελευτά” 18.328, cf. Od.3.56.62; “ὅρκια” Call.Act.3.1.29; τελευτῶν τινι κακῶν ἴμαστο bring about an evil day for one, Od.15.524; “τ. πόνους Δαναοτες” Pi.P.1.54, cf. E.Ph.1581 (lyr.); “οἴτι λόγον” Id.Tr.1029; τὸ δέ τηλευτήσων ποιοι τελευτήσαι με χρή; to what end must I bring it? S.OC476; “Ζεύς ὁ τι νεύσῃ, τοῦτο τελευτά” E.Alc.979 (lyr.); etc.: Pass., to be fulfilled, come to pass, happen, Il. cc. sub init.: “πρίγ γε τὸ Πηλεύδια τελευτὴν καὶ ἔτελοδω” Il.15.74; “πρὶν τελευτὴν φύοντας” E.Or.1218. 2. finish “χεδόνη.. ἐτηγκενιδεσσοι” Od.5.253; ἐπει τὸ δόμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὄρχον had sworn and completed (made binding) the oath, 2.378, etc.; ἡρύχμων ἀμέραν τ. close a peaceful day, Pi.O.2.33; δρξομαι ἐκ βαθύτοτο τελευτήσο δέ ἐτι θύννον (sc. τὸ δειτνον) Pl.Com.173.6 (hex.). 3. esp. τ. τὸν αἰώνα finish life, i.e. die, Hdt.1.32, 9.17, etc.; “τ. βιον” A.Ag.929, S.Fr.646 codd. (sed leg. δρόμον), E.Hec.419, Pl.Prt.351b; ὑπὸ δάλου τ. τὸν βίον, i.e. to be killed, Id.Lg.870e: also (after the analogy of παύομαι c. gen., τελευτῶν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου make an end of life, X.Cyr.8.7.17; so λόγου τ. Th.3.59; ἐπάνου τ. ἐς τὸδε ἔτη ib.10.2, b. freq. αἰών, end life, die, Hdt.1.66, 3.38, 40, al., Pl.R.614b, al.; πρὶν τελευτήσαντο ἔτης before you see him dead, S.Fr.662; “τ. μάχην” A.Th.617; “νούσων” Hdt.1.161; “γῆρας” Id.6.24; τ. ὑπὸ τινος die by another's hand or means, ib.92; “δόλωρ ὑπὸ τινος” Id.4.78; “ὑπὸ αἰχμῆς σιδηρέτης” Id.1.39; “ὑπὸ ἀλλαοιφόνοις χερσίν” A.Th.930 (lyr.); “ἔκ της πλαγῆς” Pl.Lg.877b; of animals, Arist.PA667b11, PMich.Zen.67.25 (iii B.C.). II. intr. (as always in Prose, except in signif. 1.3a): 1. to be accomplished, “λόγων χορυφαῖ” Pi.O.7.68 (as v.l. for τελεύτασθεν[FF09?]; “ἐλπίδες”

E.Ba.908 (lyr.). 2. come to an end, A.Ag.635, etc.: esp. of Time, τελευτῶντος τοῦ μηνός, τοῦ θέρους, Th.2.4, 32, etc.: of actions, events, etc., “τ. ἡ ναυμαχία ἐξ νύκτος” Id.1.51, etc. b. with words indicating the kind of end or outcome, ἥν ὁ πόλεμος κατά νόον τ. Hdt. 9.45, cf. 7.47; εὖ τ. A.Supp.211; πτωχοὶ τ. end by being beggars, Pl. R.552c; οὕτως τ. Th.1.110, 138; τ. ἐξ τι come to a certain end, issue in, “αἱ εὐτυχίαι εἰς τούτο ἐπελεύθησαν” Hdt.3.125; τ. ἐξ τῶν τὸ γράμματα end in the same letter, Id.1.139, cf. Th.2.51, 4.48, Pl.R.618a; εἰς ἄνδρας ἐκ μειρακίου τ. Id.Th.173b; ποτὲ ἐξ τί[FF09?] τελευτῶν [FF08?]φαστ]; came to what end? A.Pers.735 (troch.), cf. Ch.528, Pl.Lg.630b; also “τ. ἐπί τι” Id.R.510d, Smp.211c. 3. die, v. supr. 1.3b.

τρέψω , II.5.52, etc.; Dor. τρέψω (v. sub voce); Isg. opt. A. “τρέψοιν” E.Fr.903: fut. “θρέψω” h.Ven.257, etc.: aor. 1 θρέψω Ep. “θρέψω” II.2.548: aor. 2 ἔτραφον (v. infn. B); pf. τέτραφος intr., Od.23.237, (σιν-) Hp.Morb.Sacr. 11; but trans., S.OC186 (lyr.); also “τέτραφος” Plb.12.25h.5: Med., fut. θρέψουσα in pass. sense, Hp.Genit.9, Nat.Puer. 23, Th.7.49, etc.: aor. “ἐθέρψαμην” Pi.O.6.46, A.Ch.928, etc.: Pass., fut. τραφήσουμα Ps.D.60.32, D.H.84.1, etc., but in early writers in med. form θρέψουμα (v. supr.); aor. 1 θρέψθην, Ep. “θρέψθην” Hes.Th. 198, rare in Trag. and Att., E.Hec.351, 600, Pl.Plt.310a; “ἐθόράφθην” IG12(9).286 (Eretria, vi B.C.); aor. 2 ἐτρέψθην [α] Hom. (sed v. infn. B), A.Th.754 (lyr.), Ar.Av.335 (lyr.); etc.; Ep. 3pl. ἔτραψεν, τράψεν, II.23.348, 1.251: pf. “τεθραψαν” Hp.Nat.Hom.5, E.Heracl.578, etc.; 2pl. “τεθραψθεῖς” Pl.Lg.625a (but συντέτραψθεῖς [s. v. 1] in X.Cyr.6.4.14); inf. “τεθράψθων” Pl.Grg.525a, X.HG2.3.24 (in both with v. 1. τετρ-). I. thicken or congeal a liquid, γάλα ωρέψω curdle it, Od.9.246; τρέψει (impf.) “τίνονταρούν” Theoc.25.106: Pass. with pf.Arc. τέτραφος, curdle, congeal, “γάλα τρεφόμενον τυρὸν ἐργάζεσθαι” Ael.NA16.32; “περὶ χροὶ τέτροφεν ἀλημή” Od.23.237. II. us., cause to grow or increase, bring up, rear, esp. of children bred and brought up in a house, “οἱ σ᾽ ἐτρέψει τυθύνεις ἐόντα” Il.8.283; “ἥ μ᾽ ἔτεχε, ἥ μ᾽ ἐθρεψεῖ” Od.2.131, cf. 12.134; “εὖτερεν τὸν ἥδι ἀτταλεῖν” Il.16.191, cf. Od.19.354; “ἔγω σ᾽ ἐθρεψα, σὺν δὲ γηράναις θέλω” A.Ch.908, cf. Supp.894; “μέχρι ἡμέτης τ.” Th.2.46; “γεννάνων καὶ τ.” Pl.Plt.274a; “τ. τε καὶ αὐτέσιν μέτρων” Id.R.565c: c. acc. cogn., τ. τινὰ τροφὴν τινὰ bring up in a certain way, Hdt.2.2; also “τῶν πρώτων μαθημάτων, ἐν οἷς οἱ παῖδει τοὺς πάιδας ἔτρεψον” Gal.16.691: Med., rear for oneself, “θρέψασι τε φαΐδιμουν μέν” Od.19.368; “αὔταν ἐθρέψαντο δράσκοντες” Pi.O.6.46; “τεκούσα τὸν ὄφην ἐθρεψάμην” A.Ch.928; “οἱ γεννήσαντες καὶ θρεψάμενοι” Pl.Lg.717c; “τεκών ἀρετὴν καὶ θ.” Id.Smp.212a; “ἔτεκον μὲν ὑμᾶς πολεμίοις δὲ ἐθρεψάμην ὑβρισμα” E.HF458; Pass., to be reared, grow up, “ἔγω μοι τηλύγετος τρέψαντος θαλῆι ἐνι πολλῇ” Il.9.143; “ἥ, ὅμοιος ἐτρεφόμυν” Od.15.365; “ἄμα τράψεν ἥδι ἐγένοντο” Il.1.251, etc.: κάρπιστοι τράψεν ἀνδρῶν grew up the strongest men, ib.266: prop. a boy was called τρεφόμενος only so long as he remained in the charge of the women, i. e. till his fifth year, Hdt.1.136; εὖ τρέψαντος ἔγρων from the time when I left the nursery, Ar.Av.322; but even of pre-natal growth, “ἐν σκότωσινδύνος τεθραψμένην” A.Eu.665, cf. Th.754 (lyr.); generally, in Trag., “τραφεῖς μητρός εὐγενίοις ἄπο” S.Aj.1229; δπως πατρός δεῖξεις οἴοις ὅτις ἐξ οἴου τραφής ib.557; “κρατίστου πατρός . . τραφεῖς” Id.Ph.3: παιδεῖς μητέρων τεθραψμέναι true nurseries of your mothers, implying a reproach for unmanliness (s. v.l.), A.Th.792; μιᾶς τρέψει πρὸς νυκτὸς art nursed by night alone, i. e. art blind, SOT.374. 2. of slaves, cattle, dogs and the like, rear and keep them, “κυνάς” II.22.69, Od.14.22, etc.; “πτπούς” II.2.766; λέοντος ἵνιν (v. σιν-) A.Ag.717 (lyr.); “μηλᾶ” Id.Eu.946 (lyr.); “δφν” S.Fr.226 (c. for στρέψουσι[FF09?]); ιντντα” Ar. Fr.628; “δρτυγας” Eup.214; “δρντνας” Pl.Th.19c: οἱ τρέψοντες (sc. τοὺς ἔτρεψαντας) the keepers, Arist.HAS71b33; “τ. παιδαγωγούν” Aeschin.1.187; also “τ. γυναῖκα” E.IA749; τ. [έταίρων], πόρνας], keep., Antiph. 2, Diph. 87: ὁ τρέψων one's master, Nicol.Com.1.11.36; metaphor., αἰγιαλὸν ἐνδόν τρέψει he keeps a sea-beach in the house, Ar.V.110. Pass., to be bred, reared, “δούλος οὐκ ὄντης τρέψει πρὸς νυκτὸς τραφεῖς” SOT.123; ἐν τῇ, ἀλλ ὀνός τραφεῖς” Id.10.110. Pass., to be born and bred, Pl.Men.85e; “Αγαθίνον θρεμένον (i. e. τεθρεμένον, = θρεπτόν, v. θρεπτός 1) ἐσταύτον” MAMA4.275 B (Dionysopolis, ii A. D.); Νείκην τὴν θρεμένην μου ib.276 A (Dionysopolis, ii. D); tend, cherish, τὸν μὲν ἔγω φιλεόν τε καὶ ἔτρεψον, of Calypso, Od.5.135, cf. 7.256; of plants, Il.17.53; “θρέψασα φυτὸν ὅ” 18.57, cf. Od.14.175. 4. of parts of the body, let grow, cherish, foster, “χατην. . Σπερχειώ, τρέψε” II.23.142; “τῶ, θεώ, [πλόκαμον] τ.” E.Ba.494; “ὑπήνην ἄκοντον τ.” Ar.V.476 (lyr.); τ. κόμην, = κομψόν, Hdt.1.82: “[τρίχες] πολλή, ἐλάτη τραφεῖσα” Hero.Bel.112; also τὸ δέσσος τρέψει ἀλιοφήν things which put fat on swine, Od.13.410; “τεθραψμένη εἰς πολυσσερκίαν” X.Mem.2.1.22. 5. in Poets, of earth and sea, breed produce, team with, “οὐδὲν ἀκινθότερον γάια τ. ἀνθρώπου” Od.18.130; “ὅγρια, τά τε τρέψει οὐρεσίν ὅλη” Il.5.52; “φραμακά, ὀσα τρέψει εὐρεῖα χρόνον” 11.741; “ὅσιοι πειρούσοις τρέψεις ήδε θάλασσας” Hes.Th.580; “πολλὰ γρά τρέψει δεινόν” A.Ch.585 (lyr.), cf. 18.4, E.Hec.1181; “θάλασσα, τρέφουσα πορφύρας ιστάγυρον κηκίδα” A.Ag.959; δη πόντος τ., i. e. the sailors, Pl.I.1.48: rare in Prose, “ἀεί τι ἡ Αιγύνη τρέψει κανόν” Arist. GA746b. 6. In Poets also, simply, have within oneself, contain, “ὅ τι καὶ πόλις τέτροφεν ἄριλον” S.OC186 (lyr.), cf. Tr.817; τρέψειν τὴν γάλασσαν ἡσυχατεῖσαν to keep his tongue more quiet, Id.Ant.1089; “ἥ γλώσσα τὸν ς μελον δεινόν τ.” Id.Aj.1124; “τὰλλητες γράτσην τρέψω” Id.OT.356 (so in Pl., τ. ισχυρόν τὸ ἐλεῖνον) R.606B; “τ. νόσον” S.Ph.795; “ἕκ φύσου φύσον” Id.Tr.28; “ἄταν” Id.Aj.644 (lyr.); οἴσας λατερέας.. τρέψει what services.. she has as her lot, ib.503; ἐν ἐλπίσαις τρέψω .. ζεῖσιν I cherish hopes that,, Id.Ant.897; τὸ Καθόμογενη τρέψει. βιότου πολύπονον [πέλαγος] is hit daily lot, Id.Tr.117 (lyr., but Reiske's ej. στρέψει is prob.); “πόνοι τρέφοντες βροτούς” E.Hipp.367 (lyr.). III. maintain, support, “τ. ἀνδρὸς μόχθος ἡμένας ἔσω” A.Ch.921, cf. Pi.O.9.106; “τοῦ τρέφοντος ἡλίου χθονὸς φύσιν” A.Ag.633; “τ. τὸν ποτερά” Aeschin.1.13; “τὴν οἰκίαν δλην” D.59.67; “οὐ δίκαιον τρέψεισι ύπο πατρός ὑὸν ήβλωτα” Pl.R.568e; “τὰ κτήνη χιλώ ἐτρέψοντο” X.An.4.5.25; γάλακτι, τυρῷ, κρέασι τ., Id.Mem. 4.3.10; στφ, δψφ, Id.Lac.1.3 feed a patient, Gal.15.503, 19.185; provide the food for an employee, σοῦ τρέφοντος αὐτόν, ἐμοὶ δὲ ιματίζοντος “αὐτόν” BGU1647.14 (ii A. D.); also “τ. ἀπὸ τίνος” Pl.Prt.313c, X.HG2.1.1; “ἕκ τινος” A.Ag.1479 (lyr.), cf. Pl.R.372b. 2. maintain an army or fleet, Th.4.83, X.An.1.1.9 (Pass.); “τ. τὰς ναῦς” Th. 8.44, X.HG1.5.5, 5.1.24; τ. τὸ ναυτικὸν ἀπὸ τῶν νήσουν ib.4.8.9; “ἕκ τὸν καυδῶν τρέψεσθαι” Id.An.7.4.11, etc. 3. of land, feed, maintain one, “τρέψει γάρ οὔπος [ό ἀγρός]. με” Philem.98.2, cf. Men.63.466, al. 4. of women, feed or suckle an infant, “συνεχόμοιοιστα τὰ τρεφόμενα ταῖς τρεφούσσις” Sor.1.88; γυνὴ τρέφουσα ib.87; ή τρέφουσα = ή τροφούσα, Gal.6.44. 5. of food, nourish, “τὰ Ηφασκλεωτικὰ τρέψει οὐχ ὄμοιος τοῖς ἀμυγδάλοις” Diocl.Fr.126, cf. 117; “ἡ οὐκ ἐπιτηδεύσας τῶν σώματι διδομένη τροφὴ ή τρέψει” Sor.1.49; “πυρων.. δσιοι κούροι.. ηταν τρέφουσι” Gal.Vict.Att 6; “τὸ δέρμα πάν αυτοῖς ὡς ἀν ύπο φλεγματ

ώδοινς αἴματος τρεφόμενον οἰδαλέον γίνεται” Id.18(2).118, cf. 106. IV. bring up, rear, educate, Hes.Fr.19, Pi.N.3.53, etc.; “οὐδὲ λόγῳ τ. καὶ παιδεύεις” Pl.R.534d; “θρέψω καὶ παιδεῦσαι” D.59.18; “Δῆμητρα ἡ θρέψωσα τὴν ἐμήν φρένα” A.Fr.479; ἡ θρέψωσα (sc. γῆ) the motherland, Lycurg. 47.—Med., “ἐθρέψω Ξέρξην ἐν τοῖς αὐτοῖς ἡθεσιν” Pl.Lg.695e; ἡ θρέψωμένη one's motherland, Lycurg.85—Pass., ὁρθῶς, εὐτραπήναι, Pl. R.401e, Alc.1.120e; παιδεῖα, ἐν ταύτῃ τῇ παιδείᾳ τ., Id.Lg.695c, X. Cyn.1.16; “ἐν πολυτρόποις ξυμφοραῖς” Th.2.44; “ἐν φιλοσοφίαις” Pl.Tht. 172c; “ἐν χλιδῇ” X.Cyr.4.5.54; “ἐν ἐλευθερίᾳ” Pl.Tht.175d, Mx.239a; “ἐν ἄλλοις νόμοις” Arist.Pol.1327a14; “ἐν φυνῇ, βαρβάρῳ” Pl.Pr.341c; “πάσας μὲν Μούσας” BCH50.444 (Thespiae, iv A.D.). V. the Pass. sts. came to mean little more than to be, ép^e ‘émoi πολέμιον ἐτράφη (sc. τὸ γένος) Ar.Av.335 (lyr.), cf. Th.141, S.OC805.

ἔπισημον, τό. A. distinguishing mark, device, badge, Hdt.1.195; badge or bearing on a shield, v.l. in Id.9.74; ensign or flag (or figurehead) of a ship, Id.8.88, cf. Hp.Ep.17; device on a coin, Plu.Thes.6; on a signet, SIG2588.3 (Delos, ii B.C.); serial number, PPetr.3p.203 (iii B.C.); ἔπισημα, τά, hieroglyphics, OGI56.64 (Canopus, iii B.C.). II.. generally, mark, imprint, “τὸν ὄπλῶν” S.Ichn.102.

LITERATURA

Abramowiczówna Z., *Słownik grecko-polski*, t. 1-4, Warszawa 1958-1965.

Arystoteles, *Metafizyka*, A3, 983 b, 20-27, tłum. K. Leśniak, w:
Arystoteles, *Dzieła wszystkie*, t. 2., Warszawa 1990.

Beaufret J., *Parménide. Le Poème*, Paris 1996.

Bollack J., *Parménide, de l'étant au monde*, Paris 2006.

Calogero G., *Studi sull'Eleatismo*, Roma 1932.

Casertano G., *Il piacere, l'amore e la morte nelle dottrine dei presocratici*, t. 1, *Il piacere et il desiderio*, Napoli 1983.

Cassin B., *Sur la nature ou sur l'étant*, Paris 1998.

Charnier P., *Dictionnaire étymologique de la langue grecque. Histoire des mots*, Klincksieck 2009.

Colli G., *Gorgia e Parmenide. Lezioni 1965-1967*, Milano 2003.

Collobert C., *L'Etre de Parménide ou le Refus du Temps*, Paris 1993.

Cordero N.L., *Les deux chemins de Parménide. Edition critique, traduction, études et bibliographie*, Bruxelles 1997.

Cornford, *Plato and Parmenides*, London 1934.

Couloubaritsis L., *La pensée de Parménide. En appendice traduction du Poème. Troisième édition modifiée et augmentée de Mythe et Philosophie chez Parménide*, Bruxelles 2008.

Conche M., *Parménide. Le Poème: Fragments*, Paris 1996.

Coxon A.H.C., *The Fragments of Parmenides. Revised and Expanded Edition edited with new Translations by Richard*

- McKirahan and a new Preface by Malcolm Schofield*, Las Vegas,
Zurich, Athens 2009.
- Diels H., *Parmenides Lehrgedicht*, Berlin 1897, wyd. 2, Sankt
Augustin 2003.
- Diels H., Kranz W., *Die Fragmente der Vorsokratiker*, Berlin 1951.
Etudes sur Parménide, red. P. Aubenque, t. 1-2, Paris 1987.
- Gallop D., *Parmenides of Elea. Fragments*, Toronto, Buffalo,
London 2000.
- Gigón O., *Der Ursprung der griechischen Philosophie: Von Hesiod
bis Parmenides*, Basel 1945.
- Krokiewicz A., *Zarys filozofii greckiej*, Warszawa 2000.
- Kubok D., *Prawda i mniemanie. Studium filozofii Parmenidesa
z Elei*, Katowice 2004.
- Liddell H.G., Scott R., *A Greek-English Lexicon. Revised and
augmented throughout by. Sir Henry Stuart Jones. With the
assistance of Roderick McKenzie*, Clarendon Press, Oxford,
w wersji internetowej: <http://www.perseus.tufts.edu>.
- Mourelatos A.P.D., *The Route of Parmenides. Revised and expanded
edition with a New Introduction, Three Supplemental Essays, and
an Essay by Gregory Vlastos*, Las Vegas, Zurich, Athens 2008.
- Mrówka K., *Analiza B 8, w. 51-61 Poematu Parmenidesa*, w: „*Logos
i Eros*”, 2 (31) 2011, Warszawa, s. 183-201.
- Mrówka K., *Heraklit. Fragmenty: nowy przekład i komentarz*,
Warszawa 2004.
- Mrówka K., *Parmenides. Ścieżka prawdy. Analiza fragmentów
B 1-B 8, w. 1-51*, PWN, Warszawa 2012.
- Popper K., *Droga do wiedzy. Domysły i refutacje*, tłum.
S. Amsterdamski, Warszawa 1999.
- Reale G., Ruggiu, *Parmenide. Poema Sulla Natura. I Frammenti e le
Testimonianze indirette*, Milano 1991.
- Tarán L., *Parmenides. A Text with Translation, Commentary and
Critical Essays*, Princeton 1965.

Wesoły M., *Parmenides – „czcigodny i straszny zarazem”*, w:
Człowiek i społeczeństwo w refleksji filozoficznej red. G.
Kotlarski, R. Kozłowski, Poznań 1992, s. 225-237.

Wesoły M., *Parmenides z Elei – physikos*, w: „*Studia Filozoficzne – Nowa Seria*”, nr 2, 2001, s. 59-70.

SUMMARY

POEM OF PARMENIDES

This is a new translation of the *Fragments of Parmenides of Elea*, the fifth century B.C. thinker. The text includes: a Greek poem with the fragments B 9-17, B 19, a critical apparatus which takes into consideration some new editions and a new English translation.